Jaarstukken Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant 2018

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

Vastgesteld door Algemeen Bestuur 4 april 2019

Jaarstukken Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant 2018

VEILIGHEIDSREGIO
MIDDEN- EN WEST-BRABANT

Inhoudsopgave

1 Algemeen 7

1.1 Inleiding 8
1.2 Bestuur 8
1.3 Resultaat 9
1.4 Reservepositie 10

2 Jaarverslag: Verantwoording Programma Veiligheid 11

2.1 Strategische agenda 13
2.2 Crisisbeheersing 16
2.3 Risicobeheersing 20
2.4 Incidentbestrijding 25
2.5 Geneeskundige zorg 29
2.6 Organisatie 34
2.7 Totaal van baten en lasten 38

3 Jaarverslag: Paragrafen 39

3.1 Bedrijfsvoering 40
3.2 Financiering 43
3.3 Investeringen 45
3.4 Weerstands-vermogen en risicobeheersing 47
3.5 Onderhoud kapitaalgoederen 52
3.6 Verbonden partijen 53

4 Jaarrekening 55

4.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 56
4.2 Balans 57
4.3 Toelichting op de balans 59
4.4 Overzicht van baten en lasten 69
4.5 Overzicht van de aanwending van het bedrag onvoorzien 70
4.6 Incidentele baten en lasten 70
4.7 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves 71
4.8 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector 72
4.9 Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen 73
4.10 Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SISA) 74
4.11 Verantwoording IOV gelden 74
4.12 Financieel overzicht op taakvelden 75

5 Overige gegevens 76

5.1 Gebeurtenissen na balansdatum 77
5.2 Controle verklaring 77

6 Bijlagen 81

6.1 Lijst van veelgebruikte afkortingen 82
6.2 Intekentaken FLO 83

Leeswijzer

De jaarstukken 2018 bestaan uit het jaarverslag, de jaarrekening en overige gegevens. Het jaarverslag is opgenomen in hoofdstuk 2 en 3. De jaarrekening is opgenomen in hoofdstuk 4. De jaarstukken hebben de volgende indeling:

Hoofdstuk 1 Algemeen
In dit algemene hoofdstuk staat een korte samenvatting over het jaar 2018, een beschrijving van het bestuur, een analyse van het behaalde resultaat 2018 en een overzicht van de reservepositie.

Hoofdstuk 2 Verantwoording Programma Veiligheid
Hoofdstuk 2 beschrijft de realisatie van de doelstellingen en de inzet van de financiële middelen per thema.

Hoofdstuk 3 Paragrafen
In hoofdstuk 3 zijn de paragrafen opgenomen, conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Dit betreft een verantwoording over de beheersmatige aspecten.

Hoofdstuk 4 Jaarrekening
De jaarrekening bestaat onder andere uit de balans, de toelichting hierop en een overzicht van baten en lasten.

Hoofdstuk 5 Overige gegevens
In dit hoofdstuk staan de overige gegevens van de jaarstukken; gebeurtenissen na balansdatum en de controle verklaring van de accountant.

Hoofdstuk 6 Bijlagen
In de bijlagen is de lijst met gebruikte afkortingen en een overzicht van de intekentaken FLO opgenomen.

1 Algemeen

1.1 Inleiding

2018 kenmerkt zich door perioden met extreem weer zoals hitte en stormen. In januari wordt onze regio geteisterd door westerstormen. De brandweer krijgt 800 meldingen in 3 uur! Tijdens, maar ook na de zomermaanden, verwerken we een recordaantal meldingen natuurbranden. Dankzij ons fijnmazig netwerk van posten maar vooral door de goede samenwerking tussen beroeps en vrijwilligers zijn de meeste natuurbranden in de kiem gesmoord.

We hebben in Midden- en West-Brabant 14 grip incidenten. Een aantal incidenten heeft een grote maatschappelijke impact zoals de brand bij kunstgrasmatten recycler TUF en de lekkage bij de kerncentrale in het Belgische Doel. De explosie in het transformatorhuisje in Bergen op Zoom en de brand in Sprang Capelle met de ontruiming van een school halen het NOS-journaal.

Onze vloggers Rick, Richard en Kim zijn gestart hun belevenissen bij de brandweer te delen met volgers op social media. Rick en Richard als vloggende brandweermannen en Kim als aspirant brandweervrouw in opleiding. Alle drie zijn ze trots op wat ze voor de brandweer doen en dragen dat uit.

We zijn gestart met een nieuwe wervingscampagne voor vrijwilligers: ‘Parttime Hero’s’. De kernboodschap van deze campagne is dat werken bij de brandweer goed te combineren is met een gewone baan. Zo ben je als Parttime Hero bijvoorbeeld ook fulltime kok, bloemiste of bedrijfsleider van een supermarkt! Via social media (Facebook, Instagram en YouTube) hebben we ons gericht tot specifieke doelgroepen voor 12 brandweerposten. De campagne levert een flink aantal nieuwe Parttime Hero’s op.

We zetten mooie stappen in het meer naar buiten richten van onze organisatie en het risicogericht- en informatie gestuurd werken. Zo lopen er initiatieven met Avans, de Katholieke Bond voor Ouderen (KBO) en het Rode Kruis om de samenleving veerkrachtiger te maken en zetten we ons netwerk van brandveiligheidsambassadeurs in om de brandveiligheid in de woonomgeving te verhogen. Samen met de gemeenten hebben we pilots uitgevoerd op thema’s zoals: integraal veiligheidsplan Markiezaten, verkeersknooppunt Hooipolder en de tafelbijeenkomst “Veiligheid op en rond het spoor”.

Uiteraard blijven we ook investeren in het uitvoeren van onze kerntaken risicobeheersing, incidentbestrijding en crisisbeheersing. Onze vakbekwaamheid is bepalend voor de kwaliteit van ons optreden. Grootschalige rampenoefeningen zoals Mid-Air, waarbij een helikopter van vliegbasis Gilze-Rijen het gebouw van Crown Business Center in Rijen binnenvliegt, dragen hieraan bij.

1.2 Bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweerzorg, de geneeskundige hulpverlening, de gemeenschappelijke meldkamer en de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Het Algemeen Bestuur (AB) van Veiligheidsregio MWB bestaat uit de burgemeesters van de 26 deelnemende gemeenten (vanaf 1-1-2019 zijn dit 24 gemeenten).
Het Dagelijks Bestuur (DB) is per juni 2018 samengesteld uit een voorzitter, een plaatsvervangend voorzitter en vier portefeuillehouders.

Situatie per 31-12-2018

Burgemeester	**Functie**	**Portefeuille**
Th.L.N. Weterings	Voorzitter	Grensoverschrijdende samenwerking en Nucleair
P.F.G. Depla	Plv. Voorzitter	Bevolkingszorg en Brandweer
J.F.M. Janssen	Lid	Personeel en Financiën, Interregionale samenwerking en Presterend vermogen
J.P.M. Klijs	Lid	Waarborging verbinding VR – Omgevingsdienst
J.M.L. Niederer	Lid	Informatievoorziening / ICT en Meldkamer
L. Poppe- de Looff	Lid	Veiligheid en zorg

1.3 Resultaat

Veiligheidsregio MWB heeft over het boekjaar 2018 een positief resultaat behaald van € 1,7 miljoen. Het resultaat is per thema als volgt opgebouwd:

Resultaat	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 definitief	Rekening 2018	Saldo (begroting -/- rekening)
1. Crisisbeheersing	€ 4.263.673	€ 5.823.856	€ 5.273.203	€ 4.219.762	€ 1.053.441
2. Risicobeheersing	€ 4.527.503	€ 4.773.178	€ 5.056.295	€ 4.987.265	€ 69.030
3. Incidentbestrijding	€ 45.070.410	€ 49.682.854	€ 48.275.768	€ 47.672.982	€ 602.786
4. Geneeskundige zorg	€ 2.255.114	€ 2.740.899	€ 2.503.532	€ 2.162.080	€ 341.452
5. Organisatie	€ -59.614.036	€ -63.020.786	€ -61.108.798	€ -60.766.450	€ -342.348
Gerealiseerde resultaat	**€ -3.497.336**	**€ -**	**€ -**	**€ -1.724.361**	**€ 1.724.361**

Het gerealiseerde resultaat kan ten opzichte van de beleidsbegroting op hoofdlijnen als volgt worden verklaard:

Verschillenverklaring (x € 1.000)	Verschil	Effect op resultaat
Meldkamer GMK	€ 989	positief
Loonkosten / inhuur derden	€ 101	positief
Scholing / opleiden en oefenen	€ 507	positief
Bedrijfsvoering	€ 268	positief
Evaluaties GRIP 3 en 4	€ -165	negatief
Overige verschillen	€ 25	positief
Totaal	**€ 1.724**	

Een gedetailleerd overzicht van de themarealisaties en de verklaringen van de verschillen is opgenomen in hoofdstuk 2 onder de financiële verantwoording van de thema's.

GMK
De nieuwe meldkamer Zeeland / Midden-en West-Brabant wordt begin 2020 opgeleverd in Bergen op Zoom. In 2018 is overeenstemming bereikt over het "uitwerkingskader meldkamer". Hierdoor is duidelijk geworden dat het beheer, inclusief ICT, van de nieuwe meldkamer organisatie wordt verzorgd door de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS). Het uitwerkingskader voorziet in het centraliseren en ontwikkelen van ICT- voorzieningen op landelijk niveau door de LMS. Hierdoor is de rol van de meldkamer bij nieuwe functionaliteiten en investeringen kleiner dan voorheen voorzien, wat een incidenteel resultaat oplevert.

Loonkosten / inhuur derden
De organisatieontwikkeling heeft invloed gehad op het invullen van vacatures in 2018. Het resultaat laat zien dat hier terughoudend mee is omgesprongen. Er is meer behoefte geweest aan de inhuur van derden, met name op het gebied van diverse specialismen, zoals juridische personeelszaken, ICT, virtueel trainen en oefenen.

Scholing / opleiden en oefenen
De aanbesteding voor de opleiding tot brandweerchauffeurs heeft vertraging opgelopen en is later dan gepland afgerond in 2018. Hierdoor zijn minder opleidingen uitgevoerd in 2018. Dit heeft een aanzienlijk effect gehad op het positieve resultaat van de scholing en opleidingen. Ook draagt de onderbezetting van brandweervrijwilligers bij aan lagere kosten voor vakbekwaamheid.

Bedrijfsvoering
Op het gebied van bedrijfsvoering laten met name voertuig gebonden kosten een positief resultaat zien. Er wordt terughoudend omgegaan met het onderhoud en het vervangen van voertuigen. Ook de dienstkleding draagt bij aan het positieve resultaat. Dit komt enerzijds door de lagere bezetting van vrijwilligers, anderzijds worden efficiencyvoordelen behaald door het centraal inkopen en beheren van dienstkleding.

Evaluatie GRIP 3 en 4
In 2018 heeft het IFV een aantal evaluaties uitgevoerd om de GRIP 3 en 4 situaties als voorbeeldcase te kunnen gebruiken. Deze kosten waren niet voorzien in de begroting.

1.4 Reservepositie

Veiligheidsregio MWB heeft alleen reserves met een specifieke bestemming. Algemene reserves zijn niet aanwezig. De omvang van de reserves vertoont over het boekjaar 2018 het volgende verloop:

	Stand per 31-12-2017	Stand per 31-12-2018	Verschil
Algemene reserve	€ -	€ -	€ -
Bestemmingsreserve	€ 20.219.239	€ 16.857.523	€ -3.361.716
Nog te bestemmen exploitatieresultaat	€ 3.497.337	€ 1.724.361	€ -1.772.976
Totaal	**€ 23.716.576**	**€ 18.581.884**	**€ -5.134.692**

Het AB heeft in de vergadering van januari 2018 besloten om de omvang van de reserves gedurende enkele jaren af te bouwen. De resultaten van dit besluit zijn duidelijk terug te zien in de reservepositie van Veiligheidsregio MWB. De toelichting van de individuele reserves is opgenomen in paragraaf 4.3 Toelichting op de balans.

2 Jaarverslag: Verantwoording Programma Veiligheid

Verantwoording programma Veiligheid

“Samen maken we de regio veiliger” is onze missie. Wij werken hecht samen met hulpverleners, bestuurders, ondernemers en inwoners aan een veilige en veerkrachtige samenleving. We houden risico’s voorspelbaar en hanteerbaar door de samenleving erop voor te bereiden, de juiste middelen in te zetten en bij te dragen aan herstel.

Veiligheidsregio MWB is een netwerkorganisatie. In onze regio werken de gemeenten, de brandweer, de politie, de Geneeskundige Hulpverlenings Organisatie in de Regio (GHOR) en het Openbaar Ministerie samen. Vaste samenwerkingspartners zijn de waterschappen, de GGD, de omgevingsdienst en defensie. Daarnaast hebben we een omvangrijk netwerk van partijen waarmee we samenwerken. Denk daarbij aan Rijkswaterstaat, het Rode Kruis, de KNRM, de KBO, de Brabantse werkgeversvereniging, Essent, Brabant Water, etc.

De veiligheidsregio is ook een krachtige en gerespecteerde hulpdienst. Met onze brandweer-, crisisteams en centralisten staan wij 24/7 klaar om hulp te bieden. De crisisorganisatie van de GHOR staat klaar op het moment dat vanwege een ramp of crisis de balans tussen zorgvraag en -aanbod wordt bedreigd of verstoord.

Wij richten ons primair op fysieke veiligheid: het voorkomen en beheersen van risico’s en het bestrijden van incidenten en crises. Samen met onze collega-hulpverleners en de gemeenten hebben we een krachtige crisisorganisatie staan. Wij beschikken over sterke diensten die snel hulp en slagkracht bieden en dat ook nog eens lang vol houden.

Toelichting thema’s programma Veiligheid

De bijdragen van de gemeenten aan de veiligheidsregio vallen in de gemeentelijke begroting binnen slechts 1 functionele code, te weten ‘openbare orde en veiligheid’. Het is daarom logisch om bij de inrichting van de begroting van Veiligheidsregio MWB slechts 1 programma in de begroting en jaarstukken te hanteren, te weten Veiligheid.

Het programma Veiligheid bestaat uit 5 thema’s, waarbinnen we verantwoording afleggen over de door ons bereikte resultaten. De indeling in thema’s heeft als doel om de herkenbaarheid en de transparantie van de begroting te vergroten, waardoor ook de beheersing wordt vergroot. Afhankelijk van de prioriteiten in een bepaald jaar kunnen de thema’s worden ingevuld. Na het tot stand komen van de Beleidsbegroting 2018 is het thema Crisisbeheersing en rampenbestrijding hernoemd tot Crisisbeheersing. Daarnaast is het thema Middelen en Organisatie samengevoegd met het thema Algemene opbrengsten tot het Thema Organisatie. De rekening 2018 en de verantwoording van deze voormalige thema’s is in voorliggende jaarrekening onder thema Organisatie opgenomen.

Voor 2018 zijn de volgende thema’s gedefinieerd:

1 Crisisbeheersing
2 Risicobeheersing
3 Incidentbestrijding
4 Geneeskundige zorg
5 Organisatie

In de beleidsbegroting 2018 is per thema een paragraaf met resultaten beschreven. Deze resultaten vormen de basis voor de verantwoording in de jaarrekening 2018. Hierbij wordt een relatie gelegd met de jaarplannen van de dienstonderdelen en afdelingen. De verantwoording is gebaseerd op een stoplichtmodel. Hierbij is per doelstelling/resultaat door een kleur (groen, geel en rood) aangegeven wat de status van de doelstelling is.

Voor de prestatie-indicatoren is de realisatie 2018 opgenomen in vergelijking met de realisatie 2017 (indien van toepassing) en de norm of streefwaarde zoals deze door het AB is vastgesteld bij de beleidsbegroting 2018.

2.1 Strategische agenda

2.1.1 Inleiding

Om onze missie en visie te realiseren, verbeteren we continu onze kerntaken: crisisbeheersing, risicobeheersing, incidentbestrijding. Overstijgend zijn we samen met onze partners aan de slag om de samenleving veiliger te maken. Dit doen we op de volgende onderwerpen.

2.1.2 Inzet en resultaten

Wat willen we bereiken	Status	Toelichting
Buiten veiliger Informatie gestuurde veiligheid (IGV)	●	Doelstelling van dit programma is het samen werken aan een veilige regio te optimaliseren, door: • Het realiseren van goede informatie uitwisseling binnen de VR-organisatie en (volgens een groeipad) met partners. Die uitwisseling is belangrijk, want informatie is de basis van, zet aan tot en bepaalt het handelen / de samenwerking; • Het door goede informatie uitwisseling realiseren van een goede informatiepositie; • Het gebruiken van de informatie (positie) voor analyse en voorspellingen (BI) op gebied van fysieke veiligheid. Begin 2018 is de eerste versie van het online Veiligheidsinformatie Knooppunt (VIK) in gebruik genomen en zijn diverse kaartlagen toegevoegd. De kaartlagen zijn nu verdeeld in de volgende categorieën: -algemeen (weer, WhatsApp buurtpreventie, e.d.) -incidenten (incidenten, evenementen, e.d.) -brandweerzorg (industrie, BZRO, e.d.) -bevolkingszorg (kwetsbare objecten, drinkwater, e.d.) -geneeskundige zorg (bezorgdheid, kwetsbare ouderen, e.d.) -partners (spoor, wegen, e.d.) In 2018 is -samen met de GHOR- een start gemaakt met het op nemen van de witte kaart. We zijn een aantal informatieprojecten gestart, die als doel hebben om meer informatie te verzamelen en ontsluiten. Voorbeeld hiervan zijn: het ontsluiten van informatie uit social media, het ontwikkelen

		van modellen voor watervaleffecten en data analyses gericht op industriële veiligheid. In september organiseerden we de “dag van de informatie”. Op deze dag zijn ruim 250 medewerkers van Veiligheidsregio MWB bijgepraat over de ontwikkelingen binnen de informatievoorziening. In november hebben wij, samen met de GGD, in het kader van de Week van de gezondheid drie presentaties verzorgd waarin we aangeven hoe de regio omgaat met informatie en data. Op 13 december stond het ochtenddeel van de netwerkdag in het teken van IGV.
Maatwerk bij evenementen	●	In samenwerking met Veiligheidsregio Brabant Zuid-Oost en Brabant-Noord is een regionale behandelclassificatiescan ontwikkeld. Deze scan is een hulpmiddel om een gezamenlijk evenement te definiëren naar klasse (A-B-C). De scan is in kwartaal 4 gepubliceerd en een start is gemaakt met de uitrol bij de 24 gemeenten. Met input van gemeenten en hulpdiensten worden de evenementen in onze regio in kaart gebracht. We verkennen samen hoe we komen tot een regionaal overzicht van deze evenementen. De herziende versie van de Handreiking evenementenveiligheid van het IFV (2018) is vertaald naar een regionaal kader voor Midden-en West-Brabant. Het beschrijft het proces van evenementenadvisering om te komen tot een op maat multidisciplinair advies. Hierbij ondersteunen we gemeenten en organisatoren, de gemeente blijft immers regisseur en eindverantwoordelijk. Het voorstel voor het regionale kader en het evenementenoverzicht wordt in 2019 nader met gemeenten en hulpdiensten besproken. In kwartaal 4 is een Brabant brede themadag evenementenveiligheid georganiseerd voor alle Brabantse gemeenten en betrokken (hulp)diensten om kennis en ervaringen te delen. Met 250 deelnemers was dit jaarlijks terugkerende evenement een groot succes.
Weerbare samenleving	●	We onderzoeken hoe we gerichter aan de slag kunnen met onze inwoners om samen met hen te werken aan een veiligere samenleving. Om meer inzicht te krijgen in deze doelgroep is, samen met Avans Hogeschool, het onderzoek ‘what makes me tick” gestart. De resultaten van het onderzoek komen begin 2019 beschikbaar waarna bekeken wordt hoe hiermee verder te gaan. In 2018 is door het AB akkoord gegeven op het verrichten van een haalbaarheidsonderzoek voor de ontwikkeling van een Risk Factory in onze regio. De resultaten hiervan komen eind eerste kwartaal 2019 beschikbaar. De samenwerking met het Rode Kruis in de vorm van de liaison loopt. We onderzoeken hoe we de doelgroep “ready tot help” kunnen inzetten bij de hulpverlening. In 2019 zal de samenwerking worden vervolgd.
Vrijwilligheid	●	Kern van dit programma, dat zich over meerder jaren uitstrekt, is MET vrijwilligers in gesprek gaan over het “binden, boeien en betrekken” van vrijwilligers, nu en in de toekomst. Wat maakt dat zij zich aanmelden en wat maakt dat zij willen blijven? In dat kader zijn onder de noemer Expeditie JIJ “rondetafelgesprekken” voorbereid die in het voorjaar van 2019 plaatsvinden. Deze rondetafelgesprekken worden ook gebruikt om wat dieper in te gaan op de onderwerpen uit het Belevingsonderzoek dat eerder is gehouden onder alle

		vrijwilligers in Nederland.
Gebiedsgerichte veiligheidsaanpak	●	Voor 26 gemeenten is een zogenaamde veiligheidsschets (hotspots per gemeente) gemaakt en besproken in de retraite van het AB. Op onderwerpen zoals het Integraal Veiligheidsplan Markiezaten, verkeersknooppunt Hooipolder, zorginstelling met grote veiligheidsrisico's en 'Samen aan tafel' met burgers, ambtenaren en ondernemers zijn pilots uitgevoerd met verschillende (nieuwe) partners. Feitelijke informatie en beleving worden verzameld, geanalyseerd en vervolgens omgezet in handelingsperspectieven. In het kader van de Veiligheidsmonitor (beleving) zijn er 4 panelonderzoeken uitgevoerd: veiligheid & gezondheid bij evenementen, impact en voorzorg op incidenten, vrijwilligers in veiligheid en zorg en veilig en gezond wonen.

Kleur	Betekenis
●	Doelstelling gereed / behaald
●	Doelstelling nog niet gereed, maar wordt nog wel behaald
●	Doelstelling is niet behaald

2.2 Crisisbeheersing

2.2.1 Inleiding

Crisisbeheersing maakt de regio veiliger en veerkrachtiger door enerzijds risico's en hun effecten in de regio in beeld te brengen en te duiden en anderzijds de crisisorganisatie vakbekwaam en flexibel in te richten en voor te bereiden op de effecten van alle type crises. We verbinden hiervoor zowel landelijke, lokale als multidisciplinaire partners met elkaar en met onze interne organisatie. Daarnaast verbinden we het beleid en de inhoud met elkaar. Dit doen we toekomstgericht en informatie gestuurd vanuit onze expertise en brede netwerk. Tevens zijn we adviserend in de besluitvorming van het regionale bestuur en de lokale besturen en bewaken en borgen we de gemaakte afspraken.

2.2.2 Inzet en resultaten

Kleur	Betekenis
●	Doelstelling gereed / behaald
●	Doelstelling nog niet gereed, maar wordt nog wel behaald
●	Doelstelling is niet behaald

Wat willen we bereiken	Status	Toelichting
Multidisciplinaire planvorming (MDP)	●	• Voor terrorisme en nucleair zijn informatiekaarten opgesteld als praktische vertaling / samenvatting van de bestaande plannen. • Het rampbestrijdingsplan BRZO / Vliegbasis is geactualiseerd en is vastgesteld in het AB. Uitwerking voor de vliegbases wordt in vernieuwde vorm in 2019 vastgesteld. • Voor het thema Terrorisme is een multidisciplinaire regiegroep Terrorisme gevolgbestrijding samengesteld, waarbij partners activiteiten en ontwikkelingen met elkaar delen. Het bestaande coördinatieplan is geactualiseerd. • Op basis van de input van gemeenten, is vastgesteld dat het huidige risicoprofiel niet aansluit op de wensen en werkelijkheid van gemeenten. Daarom is een start gemaakt om te komen tot een dynamisch risicobeeld dat in 2019 verder wordt ingevuld. • Naar aanleiding van het nieuwe toetsingskader van de Inspectie Justitie en Veiligheid is samen met MOTO de bestaande evaluatiesystematiek herzien. Nadruk ligt op het evalueren van alle GRIP-incidenten en bijzondere incidenten (ongekende

		risico's). In het eerste kwartaal 2019 wordt deze geoperationaliseerd. • Het nieuwe Regionale Crisis Plan (RCP) 2018-2021 is op 1 september 2018 in werking getreden. • Naar aanleiding van de nationale nucleaire oefening, zijn diverse initiatieven gestart waarbij de lessen en verbeterconcepten worden geïmplementeerd in de landelijke crisisstructuur. Dit loopt door in 2019 .
Informatie Gestuurd Werken (IGW)	●	Een belangrijk en zichtbaar resultaat van IGW is in 2018 de oplevering van een VIK applicatie die intern al breed wordt ingezet bij incidenten. De ontsloten informatie ondersteunt de Calamiteiten Coördinatoren en de Informatiemanagers bij het multidisciplinair duiden van de risico's in de omgeving van een incident. Voor beide rollen zijn het afgelopen jaar stappen gezet in het vakbekwaam blijven.
Multidisciplinair opleiden trainen en oefenen (MOTO)	●	Het jaarplan MOTO is op een aantal activiteiten na, uitgevoerd conform de planning.
Crisiscommunicatie	●	Taakkaarten, draaiboek, deelplan en prestatiedoelstellingen zijn doorontwikkeld en afgestemd met betrokken partijen. De werkwijze crisiscommunicatie is verder geïmplementeerd in opleidingen en functietrainingen. Lokale en regionale crisiscommunicatie piketleden hebben diverse (functie)trainingen en oefeningen gevolgd. Een heel nieuw team is opgeleid en getraind. Op basis van leerbehoefte en wettelijke verplichtingen is een jaarplan opleiden, trainen en oefenen opgesteld voor 2019.
Gemeenschappelijke Meldkamer	●	2018 heeft voor de meldkamer, naast going concern, in het teken gestaan van de transitie naar de nieuwe meldkamerorganisatie LMS en de verhuizing naar de meldkamer in Bergen op Zoom. Het gebouw van de nieuwe meldkamer is in 2018 bouwkundig opgeleverd en wordt in 2020 (1e kwartaal) operationeel in gebruik genomen. Het beheer van de nieuwe meldkamer is in 2018 verder uitgewerkt. In het uitwerkingskader meldkamer is overeengekomen dat het beheer van de LMS in handen komt van de Nationale Politie. Hierbij zijn ook afspraken gemaakt over het beheer van de huidige meldkamer en de budgetoverdracht hiervan. De samenwerking op het gebied van de bedrijfsvoering tussen Veiligheidsregio MWB en Veiligheidsregio Zeeland is in 2018 geïntensiveerd. Investeringsprojecten zijn zo veel mogelijk gezamenlijk opgepakt en onderling verrekend. Hierbij wordt steeds een afweging gemaakt tussen de noodzaak van de investeringen en de mogelijke frictiekosten bij de overgang naar de nieuwe meldkamer in Bergen op Zoom.
Bevolkingszorg	●	Bevolkingszorg werkt aan de evaluatie van het districtenmodel, prestatiedoelstellingen en een nieuw organisatieplan (uitwerking van het Regionaal Crisis Plan). De aanbesteding van de tweedelijns alarmering heeft geleid tot een nieuw contract. Hiervoor is een functioneel beheerder aangenomen (en gestart). Omdat de nieuwe colleges worden uitgenodigd voor trainingen uit de bestuurlijke menukaart en de (loco-)gemeentesecretarissen voor de opleiding Algemeen Commandant Bevolkingszorg, was het opleidingsprogramma voor 2018 intensiever dan gebruikelijk.

(Boven)regionale samenwerking	●	Om de kennis horizontaal en verticaal te verbinden hebben we dit jaar een eerste tafelgesprek georganiseerd op bestuurlijk- en tactisch niveau over het onderwerp Spoor. Het doel hiervan is om de juiste mensen aan elkaar voor te stellen en kennis te delen met (crisis)partners. De Brabantse veiligheidsregio's hebben samen met de provincie voor de derde keer een bestuurlijke bijeenkomst georganiseerd. De jaarlijkse netwerkdag voor samenwerkingspartners met als thema 'informatie gestuurd werken' heeft op 13 december jl. plaatsgevonden.

Prestatie-indicatoren

	Realisatie 2017	Verwachting of streefwaarde 2018	Realisatie 2018
Aantal opleidingen/trainingen/oefeningen	36	30	25
Aantal deelnemers opleidingen/trainingen/oefeningen	1.051	900	1.200
Aantal GRIP situaties	10	10	14
% geëvalueerde GRIP situaties	100%	90%	50%

Aantal geëvalueerde GRIP situaties

Vanwege de ontwikkeling van een nieuwe visie op multidisciplinair evalueren zijn niet alle GRIP situaties multi geëvalueerd. Een aantal zijn wel mono geëvalueerd.

Financiële middelen

Onderstaande tabel geeft de inzet van financiële middelen weer.

Thema 1. Crisisbeheersing	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 definitief	Rekening 2018	Saldo (begroting -/- prognose)
Lasten	€ 6.200.865	€ 8.958.618	€ 7.468.805	€ 6.158.521	€ 1.310.284
Baten	€ -1.902.235	€ -2.984.263	€ -1.953.297	€ -1.769.823	€ -183.474
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**€ 4.298.630**	**€ 5.974.355**	**€ 5.515.508**	**€ 4.388.698**	**€ 1.126.810**
Onttrekking aan reserves	€ -386.517	€ -440.866	€ -247.001	€ -173.632	€ -73.369
Toevoegingen aan reserves	€ 351.561	€ 290.367	€ 4.696	€ 4.696	€ -
Gerealiseerde resultaat	**€ 4.263.673**	**€ 5.823.856**	**€ 5.273.203**	**€ 4.219.762**	**€ 1.053.441**

Onderwerp	Verklaring	Resultaat	Effect op het totaal resultaat	Eenmalig/ Meerjarig
GMK kapitaallasten	Op landelijk niveau worden veel investeringen uitgevoerd door de LMS (Landelijke Meldkamer Samenwerking). Dit heeft tot gevolg dat de GMK veel functionaliteiten niet meer zelf hoeft te ontwikkelen.	€ 116.086	Positief	Eenmalig
GMK project samenwerken	Doordat het uitwerkingskader meldkamer steeds meer vorm krijgt en de LMS meer van de inrichting van de nieuwe meldkamer naar zich toetrekt dan eerder voorzien, hoeft de meldkamer zelf minder te ontwikkelen en te implementerend voor BoZ. Daarnaast neemt LMS voor sommige onderdelen ook de investeringen voor zijn rekening. Dit samen geeft een aanzienlijk positief resultaat.	€ 537.499	Positief	Eenmalig
GMK inhuur derden	In 2018 is minder externe deskundigheid ingehuurd op het gebied van ICT. Dit is mede het gevolg van verandering van contracten en leveranciers. Tevens vergt het onderhoud van de software, in de laatste jaren voor de verhuizing, minder werkzaamheden.	€ 264.262	Positief	Eenmalig
Centralisten	Door langdurige zieken op de meldkamer heeft er meer inhuur plaatsgevonden.	€ 101.814	Negatief	Eenmalig
MOTO	Doordat er twee themasessies geannuleerd zijn en er een aantal activiteiten slimmer maar ook kleiner zijn georganiseerd, is er aanzienlijk minder besteed.	€ 84.764	Positief	Eenmalig
CaCo’s	Vanwege het vertrek van een aantal calamiteitcoördinatoren is er een voordeel op de salarislasten ontstaan. Daarnaast zijn er extra inkomsten uit de detachering van de teamleider CaCo's bij Veiligheidsregio Zeeland.	€ 81.416	Positief	Eenmalig
Overige verschillen	Diverse kleine overschotten en tekorten.	€ 71.228	Positief	Eenmalig
Totaal		**€ 1.053.441**		

2.3 Risicobeheersing

2.3.1 Inleiding

De afgelopen decennia zien we een steeds sneller veranderende samenleving en wij veranderen met de samenleving mee. Veiligheidsregio MWB investeert veel tijd en energie in versterking van risicobeheersing. Daarbij richten wij ons vooral op het versterken van risicobewustzijn bij bedrijven en burgers. Wij zetten ons samen met maatschappelijke partijen in voor zelfredzaamheid en samenredzaamheid, zodat burgers een handelingsperspectief hebben in geval van een incident of crisis. Wij zetten ons in voor het bevorderen van de veiligheidscultuur bij bedrijven en instellingen. Aandacht voor veiligheidscultuur is een gezamenlijke opgave die wij samen oppakken met industriële bedrijven en brancheorganisaties, maar ook met onderwijs- en zorginstellingen in de regio. Bewust zijn van risico's draagt positief bij aan het voorkomen en/of beperken van risico's, slachtoffers, schade en incidenten. In deze aanpak richten wij ons met onze partners vooral op het beïnvloeden van gedrag, omdat menselijk gedrag meestal de oorzaak is van incidenten.

2.3.2 Inzet en resultaten

Kleur	Betekenis
●	Doelstelling gereed / behaald
●	Doelstelling nog niet gereed, maar wordt nog wel behaald
●	Doelstelling is niet behaald

Wat willen we bereiken	Status	Toelichting
Reguliere adviesproducten en diensten: • Ruimtelijke ordening en infrastructuur • Industriële veiligheid en milieu • BRZO en bedrijfsbrandweer • Taakveld toezicht en gebruik	●	Industriële Veiligheid houdt zich bezig met de meest risicovolle industrie en transport van gevaarlijke stoffen in onze regio en de directe omgeving rondom deze industrie en transportassen. Naast de reguliere advisering hebben we in 2018 gewerkt aan de volgende relevante projecten en activiteiten: • Brabantse interventiestrategie; in samenwerking met de verschillende omgevingsdiensten, veiligheidsregio's en waterschappen in Brabant is een interventiestrategie voor de risicorelevante bedrijven ontwikkeld. Afgelopen jaar zijn alle betrokken medewerkers opgeleid. • Omgevingsportaal Brabant: met deze web viewer is het mogelijk om op eenvoudige wijze te zien of externe veiligheid voor het ruimtelijke plan relevant is. De kaart is te gebruiken door afdelingen van gemeenten die zich bezig houden met ruimtelijke ordening en externe veiligheid, omgevingsdiensten en veiligheidsregio's.

		• Afwegingskader risicogericht adviseren risicovolle industrie: binnen de afdeling industriële veiligheid wordt een afwegingskader ontwikkeld om een duidelijke en transparante afweging te kunnen maken of de (rest)risico's en scenario's binnen een inrichting aanvaardbaar zijn. • Veiligheid innovaties en ontwikkelingen energietransitie: we monitoren samen met de landelijke partners de innovaties om kennis te delen. Voorbeelden van deze ontwikkelingen zijn: buurtbatterijen, waterstof als brandstof, geothermie. • Project Easy: in 2018 heeft een uitbreiding van het systeem Easy plaatsgevonden, waarmee bedrijven zelf hun stikstofpercentage kunnen registreren, controleren en bewaken. Hierbij wordt het voorraadbeheersysteem van het bedrijf gekoppeld aan Easy. • Project Ammoniak: de volgende aspecten zijn in 2018 uitgediept: ✓ Inzicht verschaffen in effecten van een ammoniak incident; ✓ Overleg met de branche; ✓ Invloed uitoefenen op wet- en regelgeving (ontwikkeling van de nieuwe Publicatiereeksgevaarlijke stoffen); • Gasvulstations; Op 17 augustus 2018 brak een zeer grote brand uit bij een leverancier van gasflessen in Bergen op Zoom. Hierbij zijn een gasvulstation en bedrijfshal afgebrand. We hebben een infographic ontwikkeld en verspreid met leermomenten voor andere gasvulstations.
Bouwen en brandveilig gebruik	●	Het feit dat de crisis voorbij is, wordt in de gehele bouwbranche en ook door ons gevoeld. Waar het in 2017 vaak nog ging om advisering op nieuwe plannen, stond 2018 meer in het teken van de bouwbegeleiding en realisatie. Dit heeft geleid tot een toename in bouwcontroles. Capaciteit van het taakveld toezicht brandveilig gebruik is ingezet om de grote vraag te verwerken.
Evenementen en overige plaatsen	●	In 2018 was sprake van een forse belasting door vraagstukken over open vuur en vuurwerk in relatie tot de extreme droogte. In een tiental gemeenten is door onze adviseurs uitleg gegeven over (brand)veiligheid in relatie tot evenementen. Hiermee ontstaat meer begrip, een betere samenwerking en meer aandacht voor veiligheid. Afgelopen jaar is gewerkt aan het optimaliseren en stroomlijnen van werkprocessen. Hierin zijn slagen gemaakt. Niet alleen binnen risicobeheersing maar ook met de betrokken afdelingen in gemeenten.

Bewustwording & maatschappelijke beïnvloeding	●	Er zijn voorlichtingen gegeven voor verschillende doelgroepen, waarbij de focus lag op brandveiligheid in de woonomgeving. Het netwerk van brandveiligheidsambassadeurs, dat ingezet wordt voor voorlichtingen en huisbezoeken, is uitgebreid. Afgelopen jaar is tijd geïnvesteerd in faciliteren, trainen en klankborden van deze ambassadeurs in Roosendaal, Breda, Oosterhout, Oisterwijk, Dongen en Hoge- en Lage Zwaluwe. Gestart is met evaluatie van de ambassadeursnetwerken. Bij branden met een lokale impact is 15 keer “voorlichting na brand” verzorgd in samenwerking met risicobeheersing, incidentbestrijding en de betreffende gemeente. In 2018 is de interregionale samenwerking voortgezet met GHOR, Katholieke Bond voor Ouderen en het Rode Kruis. Het project samenwerking met woningbouwcorporaties is van start gegaan en de interregionale samenwerking met T-zorg, Avans hogeschool en Radboud Universiteit is gestart. In 2018 is gebruik gemaakt van het opvolgend lespakket “Brandweer op School”, een doorlopende leerlijn voor het gehele basisonderwijs.
Omgevingswet	●	Er is een eerste versie voor de basisagenda implementatie Omgevingswet opgesteld.
Risicocommunicatie	●	In 2018 is het social mediaplan risicocommunicatie ontwikkeld en is een start gemaakt met de uitvoering ervan. Risicocommunicatie staat in het teken van social media campagnes op Facebook, Twitter en Instagram. Dagelijks zijn posts en filmpjes geplaatst op minimaal één van de social mediakanalen. Een en ander aan de hand van een vooraf samengestelde contentkalender bijvoorbeeld met veiligheidstips naar aanleiding van een actueel thema. Vaste thema’s zijn extreem weer, storm & hitte, carnaval, veilige feestdagen en natuurlijk de brandpreventieweken. Vanaf september is 1x per twee weken een vlog op ons Youtubekanaal geplaatst waarin ook veiligheidstips- en –thema’s aan de orde komen. Aantal volgers in 2018: Facebook VR 2.650 (in 2017 2.400) Facebook BRW 4.100 (in 2017 3.350) Instagram VR 523 (in 2017 267) Instagram BRW 1.889 (in 2017 855) Youtube VR 475 (in 2017 260) Youtube BRW 1.889 (start vanaf sept 2018 0) In het kader van de brandpreventieweken is in oktober 2018 ingestoken op het landelijke thema “Maak van je roze wolk geen rookwolk”. Ondersteund door een landelijke campagne gericht op jonge ouders. In 16 gemeenten is een geboortekoffer uitgereikt. Aan de publieksbalies van de stadskantoren/gemeentehuizen zijn geboortetasjes uitgereikt aan ouders die een geboorteaangifte kwamen doen. Naast een grote offline campagne met media en acties is de campagne ook op social media succesvol geweest. Hieronder de resultaten van de organisch uitgevoerde roze wolkcampagne:

RESULTATEN

Facebook	Twitter	Instagram
11 berichten:	3 berichten:	2 berichten
Bereikte personen: 44.569	Weergaven: 8.911	Weergaven: 2.951
Reacties (likes -reacties): 689	Interactie: 174	Hartjes: 193
Klik op bericht: 4.007		
Aantal keren gedeeld: 151		

Naast de uitvoering van het social mediaplan risicocommunicatie worden de handelingsperspectieven standaard gebruikt in de nazorgcommunicatie na crises en incidenten met grote maatschappelijke impact via de website vrmwb.nl en de social mediakanalen.

Prestatie-indicatoren

	Realisatie 2017	Realisatie 2018
Taakveld BRZO en bedrijfsbrandweer		
Aantal aangekondigde en uitgevoerde BRZO inspecties	62*	41**
* Betreft gehele provincie Noord-Brabant		
** Betreft alleen regio MWB		
Aantal onaangekondigde controles BRZO bedrijven	15	42
Gestarte en lopende trajecten bedrijfsbrandweren (incl. actualisering van bestaande aanwijzingen)	3	9
Taakveld industriële veiligheid en milieu		
Advies milieu, externe veiligheid, onderzoeken explosieven	237	140
Controle milieu	18	12
Taakveld ruimtelijke ordening en infrastructuur		
Advies	297	278
Taakveld bouwen en brandveilig gebruik		
Advies Bouw	2.557	2.434
Advies Toezicht	103	1.360
Taakveld bewustwording en maatschappij		
Voorlichting doelgroepen	49	20
Voorlichting door ambassadeurs brandveiligheid		200
Huisbezoeken door ambassadeurs brandveiligheid		500
Voorlichting na brand	8	15
Projecten met maatschappelijke partners		20
Brandweer op school (bereikte kinderen)	7.000	7.000
Social media		200
Aantal pop-up-stores	13	3
Taakveld evenementen en overige plaatsen		
Advies evenementen	1.079	1.781
Taakveld toezicht en gebruik		
Controle brandveilig gebruik	1.011	543
Geen Nood bij Brand	47	19

Financiële middelen

Onderstaande tabel geeft de inzet van financiële middelen weer.

Thema 2. Risicobeheersing	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 definitief	Rekening 2018	Saldo (begroting -/- prognose)
Lasten	€ 5.856.274	€ 5.867.868	€ 6.299.059	€ 6.144.805	€ 154.254
Baten	€ -1.136.958	€ -1.070.000	€ -1.062.000	€ -526.567	€ -535.433
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**€ 4.719.317**	**€ 4.797.868**	**€ 5.237.059**	**€ 5.618.237**	**€ -381.178**
Onttrekking aan reserves	€ -191.814	€ -24.690	€ -180.764	€ -630.972	€ 450.208
Toevoegingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde resultaat	**€ 4.527.503**	**€ 4.773.178**	**€ 5.056.295**	**€ 4.987.265**	**€ 69.030**

Onderwerp	Verklaring	Resultaat	Effect op het totaal resultaat	Eenmalig/ Meerjarig
OMS vergoeding	De OMS-inkomsten zijn met ingang van het 2e kwartaal 2018 vervallen waardoor de baten lager zijn dan begroot. Ter compensatie van deze inkomsten is vanuit het resultaat 2017 € 547.500 gereserveerd. Deze onttrekking aan de reserve was tevens niet begroot.	€ -	Neutraal	Eenmalig
Scholing	Door de ontwikkelingen in de sector RB is het scholingsplan niet volledig gerealiseerd. Een omvangrijk scholingsprogramma, gericht op de vakbekwaamheidsniveaus van de medewerkers (EVC; Erkennen van Verworven Competenties) is niet uitgevoerd in 2018.	€ 81.786	Positief	Eenmalig
Overige verschillen	Diverse kleine overschotten en tekorten.	€ 12.756	Negatief	Eenmalig
Totaal		**€ 69.030**		

2.4 Incidentbestrijding

2.4.1 Inleiding

Veiligheidsregio MWB beschikt over een slagvaardige organisatie voor repressieve brandweerzorg, dichtbij burgers en bedrijven. Op basis van het brandrisicoprofiel zijn de normen voor opkomsttijd bepaald en is het dekkings- en specialismespreidingsplan voor het materieel (basis en specialistisch) vastgesteld. Door een fijnmazig netwerk van 69 kazernes en materieel kan de brandweer in Midden- en West-Brabant garant staan voor (collectieve) slagkracht. De repressieve inzet van de brandweer vindt steeds meer en beter plaats op basis van risicogerichtheid en op maat. Essentieel voor de kwaliteit van de inzet en het optreden is de vakbekwaamheid van de medewerkers. Daarin wordt permanent geïnvesteerd. Nadrukkelijk kijkt Veiligheidsregio MWB ook over de grenzen van de eigen regio heen. Zo wordt actief de samenwerking gezocht met omliggende regio's (met name in Zuid-Nederland) en ook België.

2.4.2 Inzet en resultaten

Kleur	Betekenis
●	Doelstelling gereed / behaald
●	Doelstelling nog niet gereed, maar wordt nog wel behaald
●	Doelstelling is niet behaald

Wat willen we bereiken	Status	Toelichting
Repressie	●	Project Paraatheid: binnen de brandweerorganisatie is de beschikbaarheid en de paraatheid van de repressieve medewerkers (vrijwilligers en beroeps) van groot belang. In het in 2017 verschenen belevingsonderzoek is het belang van de paraatheid door onze eigen vrijwilligers als belangrijke prioriteit aangemerkt. Ook het AB van Veiligheidsregio MWB heeft de beschikbaarheid en paraatheid van onder andere de vrijwilligers hoog op de prioriteitenlijst staan. Na de implementatie van de paraatheidsapp is in de eerste maanden van 2018 de nieuwe pager uitgerold, waarmee nog nauwkeuriger de feitelijke paraatheid en beschikbaarheid van de repressieve medewerkers is te volgen en indien noodzakelijk op te anticiperen. Hiermee is de eerste fase van het project paraatheid afgerond. Fase 2, het anticiperen op het niet kunnen uitrukken als gevolg van beperkte paraatheid, wordt in 2019 ingevoerd.

Vrijwilligheid	●	In 2018 is een start gemaakt met een andere wijze van werven van nieuwe vrijwilligers. Deze andere manier van werven wordt gebruikt in aanvulling op de bestaande lokale campagnes. Kern van deze nieuwe campagne, genaamd “parttime hero” is het gebruik van social media (zoals Facebook, Instagram en YouTube), gericht op specifieke doelgroepen in specifieke woonkernen. De eerste campagne richtte zich op 4 posten, de tweede op 12 posten. Als gevolg van beide campagnes hebben zich meerdere nieuwe vrijwilligers aangemeld. Deze wijze van werven van nieuwe vrijwilligers zal ook in 2019 worden voortgezet.
Operationele voorbereiding & planvorming	●	Het project Operationele Voorbereiding kent drie onderdelen, te weten planvorming, vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven. Het beleid voor alle onderdelen is vastgesteld en de verdere uitwerking en implementatie worden nu vormgegeven. Ten aanzien van planvorming ligt er een duidelijke relatie naar het project “informatie gestuurde veiligheid”. Deze relatie komt nadrukkelijk aan de orde bij de verdere uitwerking van het beleid voor planvorming en vakbekwaamheid.
Vakbekwaamheid	●	Op het terrein van vakbekwaam worden, is de invoering van de elektronische leeromgeving (ELO) een grote uitdaging. Deze nieuwe methode van brandweeronderwijs is sinds september 2017 verplicht ingevoerd. Dit vraagt veel aanpassingen voor zowel coördinatoren en organisatoren van de opleidingen als voor de verschillende instructeurs en leerwerkplekbegeleiders. De voortgang van de opleidingen wordt voortdurend gemonitord en waar nodig worden aanpassingen doorgevoerd. De invoering van ELO blijft overigens niet beperkt tot het brandweeronderwijs. Ook binnen de kolom Bevolkingszorg en andere multi-domeinen worden in toenemende mate opleidingen door ELO aangeboden. Voor het goed functioneren van ELO is een nieuwe functioneel beheerder geworven, die in 2019 begint.
Techniek en logistiek	●	Vooruitlopend op de aanbieding van het hernieuwde dekkings- en specialismespreidingsplan is aan het AB een aanpassing in het aantal en aard van hulpverleningsvoertuigen aangegeven, gebaseerd op de visie op hulpverlening die in 2018 is vastgesteld. In aansluiting op de ontwikkelde en door het AB vastgestelde “visie op bluswaterbeleid” is in het eerste kwartaal 2018 een beleid voor watertransport(middelen) vastgesteld. Dit beleid is in de tweede helft van 2018 vertaald in een concrete behoefte aan watertransportmiddelen en wordt in 2019 aanbesteed. De spreiding van de diverse watertransportmiddelen krijgt in het nieuwe dekkings- en specialisme spreidingsplan een plaats.
Safety Village	●	De ontwikkeling van een nieuw oefencentrum op de plaats van het huidige VOC in samenwerking met de firma Haagen heeft uiteindelijk niet tot resultaat geleid. Hierdoor is de samenwerking beëindigd. Het AB van Veiligheidsregio MWB is hiervan op de hoogte gesteld. De ontwikkeling van Safety Village is opnieuw opgestart en wordt fasegewijs uitgevoerd. Twee oefenobjecten zijn aanbesteed en in opdracht gegeven, alsmede de aanpassing van het bestaande lesgebouw en de plaatsing van nieuwe kantoor- en kantine-units. Dit wordt allemaal de eerste helft van 2019 afgerond. Hierbij wordt ook Virtual Reality onderzocht gezien de beperkingen van het terrein. Een en ander zal uiteraard passen binnen de afgegeven vergunningen en de voor de vernieuwing beschikbare budgetten. Als gevolg van de opgelopen vertraging is voor realistische oefeningen en trainingen tijdelijk uitgeweken naar andere oefencentra.

Prestatie-indicatoren

	Realisatie 2017	Norm of streefwaarde 2018	Realisatie 2018
Opkomsttijden 1e TAS			
Objectnorm	80%	80%	80%
Objectnorm + 2 minuten	91%	95%	92%
18 minuten norm	99%	100%	99%
Aantal incidenten			
Brand	2.387	-	2.777
Alarm	1.847	-	1.663
Dienstverlening	1.428	-	1.221
Ongeval	600	-	636
Leefmilieu	554	-	907
Gezondheid	212	-	242
Verkeer	151	-	46
Veiligheid en openbare orde	11	-	16
Bezitsaantasting	2	-	2
Totaal	7.192		7.510
Opkomstpercentage oefenen			
Noord	79%	60%	76%
Midden	72%	60%	76%
Zuid	66%	60%	73%
West	76%	60%	71%
Oost	79%	60%	82%
Opkomst percentage vrijwilligers bij alarm	47%	30%	46%
Uitruktijd 1e tankautospuit (in minuten)			
Vrijwilligers		4,50	4,49
Beroeps		1,50	1,42

Toelichting prestatie-indicatoren

Opkomsttijden 1e TAS: per uitrukpost zijn de percentages van de opkomsttijden erg uiteenlopend. Ook de verklaringen hiervoor lopen uiteen.

Aantal incidenten: van het aantal incidenten zijn geen normeringen of streefwaarden opgenomen. Deze worden vooraf niet ingeschat, maar zijn afhankelijk van het daadwerkelijke aantal incidenten.
De indeling in categorieën van de incidenten zijn volgens de landelijke meldingsclassificaties van de Gemeenschappelijke Meldkamer, te weten:

- Brand: incident waarbij het primair om brand gaat/ging of waarbij een explosie heeft plaatsgevonden met brand tot gevolg
- Alarm: meldingen vanuit OMS-systeem die rechtstreeks op de Meldkamer binnenkomen
- Dienstverlening: het verlenen van hulp en diensten aan derden en aan de eigen dienst
- Ongeval: ongeval met urgentie op de weg, spoor, water of in de lucht waarbij het niet primair om brand of een explosie gaat
- Leefmilieu: aantasting van de leefomgeving (hinder) of dreiging daartoe zoals verontreiniging, weerproblemen, stank)
- Gezondheid: gezondheidsproblemen die niet gerelateerd zijn aan brand of een ongeval, bv reanimatie
- Verkeer: verkeersgebeurtenis niet zijnde een ongeval
- Veiligheid en openbare orde: aantasting van de lichamelijke integriteit van persoon of dreiging met maatschappelijke gevolgen
- Bezitsaantasting: (poging tot) aantasting van andermans bezit

Financiële middelen

Onderstaande tabel geeft de inzet van financiële middelen weer.

Thema 3. Incidentbestrijding	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 definitief	Rekening 2018	Saldo (begroting -/- prognose)
Lasten	€ 48.513.312	€ 53.193.872	€ 52.172.781	€ 50.193.130	€ 1.979.651
Baten	€ -4.233.116	€ -3.790.500	€ -4.147.813	€ -3.938.893	€ -208.920
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**€ 44.280.196**	**€ 49.403.372**	**€ 48.024.968**	**€ 46.254.238**	**€ 1.770.730**
Onttrekking aan reserves	€ -6.635.170	€ -7.145.901	€ -6.727.814	€ -5.559.870	€ -1.167.944
Toevoegingen aan reserves	€ 7.425.383	€ 7.425.383	€ 6.978.614	€ 6.978.614	€ -
Gerealiseerde resultaat	**€ 45.070.410**	**€ 49.682.854**	**€ 48.275.768**	**€ 47.672.982**	**€ 602.786**

Onderwerp	Verklaring	Resultaat	Effect op het totaal resultaat	Eenmalig/ Meerjarig
Kleding	Lagere kosten door lagere bezetting vrijwilligers en efficiency voordeel door het centraal inkopen en voorraadbeheer.	€ 160.000	Positief	Eenmalig
Brandstof	Door stijgende olieprijzen is er een nadeel op de kosten van brandstof ontstaan.	€ 80.000	Negatief	Meerjarig
Vakbekwaamheid	De grootste oorzaak van het voordeel ligt in de vertraagde aanbesteding voor brandweerchauffeurs, waardoor de geplande uitvoering niet gehaald is. Daarnaast is de bezetting van de vrijwilligers lager dan de formatie, wat ook geleid heeft tot een voordeel.	€ 340.000	Positief	Eenmalig
Loonkosten	In 2018 is de nieuwe organisatiestructuur gestart. Omdat eerst de effecten van deze structuur helder moesten worden is terughoudend omgegaan met de invulling van vacatures en de inhuur van personeel.	€ 230.000	Positief	Eenmalig
Storting voorziening onderhoud gebouwen	Eind 2018 is het meerjaren onderhoudsplan (MJOP), dat voor elke kazerne is opgesteld, geactualiseerd zodat toekomstige aanspraken (20 jaar) ten behoeve van de uitvoering van het onderhoud van de gebouwen als gebruiker is gewaarborgd en inzichtelijk is gemaakt. De voorziening voor het planmatige onderhoud is daarop aangepast, hetgeen tot een verhoging van de storting in de voorziening heeft geleid.	€ 120.000	Negatief	Meerjarig
(Reserve) kapitaallasten	Een lager investeringsvolume heeft geleid tot lagere kapitaallasten en daarmee ook een lagere onttrekking aan de reserve kapitaallasten van circa € 800.000.	-	Neutraal	Eenmalig
Overige verschillen	Diverse kleine overschotten en tekorten.	€ 72.786	Positief	Eenmalig
Totaal		**€ 602.786**		

2.5 Geneeskundige zorg

2.5.1 Inleiding

Naast de zogenoemde klassieke rampen, die veelal van doen hebben met de typisch fysieke veiligheid, wordt door maatschappelijke en technologische veranderingen en onverwachte domino-effecten van incidenten, de samenleving kwetsbaarder. Expliciete aandacht voor zorgcontinuïteit verdient aandacht. Een gevolg hiervan is, dat publieke gezondheid zichtbaarder en sterker merkbaar wordt in de multidisciplinaire crisisorganisatie.

Geneeskundige zorg is een onmisbare schakel in de risico- en crisisbeheersing. Dat geldt in het bijzonder op het terrein van de fysieke en sociale leefomgeving. Milieu en gezondheid zijn daarbinnen belangrijke aandachtspunten.

2.5.2 Inzet en resultaten

Kleur	Betekenis
●	Doelstelling gereed / behaald
●	Doelstelling nog niet gereed, maar wordt nog wel behaald
●	Doelstelling is niet behaald

Wat willen we bereiken	Status	Toelichting
Gezondere en veiligere leefomgeving	●	**Samenwerking gemeenten** Met vrijwel alle gemeenten in Midden- en West-Brabant zijn door de relatiebeheerder gesprekken gevoerd en zijn de relaties zich aan het ontwikkelen door deelname aan gemeentelijke initiatieven en het leveren van input voor beleid.
	●	**Brabantbreed project Evenementenadvies** Begin 2018 is er een Brabantbreed project gestart op het gebied van evenementadvies Dance. Dance-evenementen in Brabant zijn in economisch en toeristisch opzicht relevant voor de provincie. De behoefte is ontstaan om Brabantbreed binnen de GHOR en GGD de afspraken op elkaar af te stemmen, zodat er eenheid komt in advisering naar (verenigde) evenementen-organisatoren, maar ook intern. Dit project richtte zich in eerste instantie op dance-events, maar uiteindelijk wordt gestreefd naar spin-off voor alle relevante evenementen in de provincie. In het laatste kwartaal is het projectplan aangepast vanwege terugtrekking van GHOR Brabant-

		Zuidoost.
	●	**Afstemming GHOR-bureaus** De Brabantse GHOR-bureaus hebben hun visie en aanpak bij specifieke onderwerpen afgestemd. De onderwerpen, die Brabantbreed worden opgepakt, zijn: Terrorismegevolgbestrijding en aanpak drukte in de acute keten, recent in relatie tot de griep. De GHOR heeft knelpunten in de acute keten in beeld gebracht.
	●	**Samenwerking acute partners** De advisering van acute partners en niet-acute partners is gericht op het voorkomen van risico's en op kennis over 'nieuwe' crises'. Ook in 2018 zijn de acute partners op operationeel, tactisch en strategisch niveau bezocht en geïnformeerd over ontwikkelingen bij de GHOR en zijn behoeften bij de acute partners opgehaald.
	●	**Crisisorganisatie** De netwerkgroep crisisorganisatie werkt samen aan het op peil brengen en houden van de GHOR als crisisorganisatie: bij een crisis moeten onze crisisfunctionarissen goed voorbereid zijn en er staan. Om deze doelstelling te realiseren zijn diverse activiteiten uitgevoerd: • Op peil houden van de poules met crisisfunctionarissen; in zijn algemeen zijn de poules op peil. Er is een aantal nieuwe Algemeen commandanten geneeskundige zorg (ACGZ) geworven, waarmee tevens een verbinding is gemaakt met onze acute partners GGD en Regionale Ambulance Voorziening (RAV). De poule Hoofd Informatie (HIN) en Hoofd Ondersteuning (HON) is op peil. In 2018 is begonnen met het opstellen van enkele scenario's over de toekomstige invulling van de HIN-functie. Hierbij wordt de invoering van netcentrisch werken in de geneeskundige keten (LCMS-GZ) betrokken. • Vakbekwaamheid door Opleiden, Trainen en Oefenen (OTO); voor alle groepen crisisfunctionarissen is door het uitvoeren van een divers OTO-programma gericht gewerkt aan vakbekwaamheid. • Operationele randvoorwaarden als hulpmiddel inzetten; ten tijde van een crisis moeten crisisfunctionarissen kunnen beschikken over diverse hulpmiddelen. Eind 2018 zijn zoveel mogelijk operationele randvoorwaarden in beide regio's geüniformeerd, zodat de inzet van crisisfunctionarissen is vereenvoudigd. Tevens is hard gewerkt aan de inrichting van nieuwe sectieruimtes in de regionaal samengevoegde meldkamers.
Dienstverlening en gezondheidsinformatie	●	**Implementatietraject Landelijk Crisis Management Systeem Gezondheidszorg (LCMS-GZ)** De GHOR neemt in de witte kolom een coördinerende informatiepositie in, met een aanpak waarin de acute partners, zoals RAV, ziekenhuizen, GGD en anderen, wederzijds informatie delen ter voorbereiding op en tijdens een incident. Het implementatietraject LCMS-GZ verloopt volgens schema. In september hebben externe potentiële gebruikers toelichting gekregen op netcentrisch werken en op het gebruik van de applicatie LCMS-GZ.
	●	**Zorgrisicoprofiel** Momenteel wordt met veiligheidsregio's gekeken welke databronnen bij de verschillende partners beschikbaar zijn om de regionale risico's beter in beeld te krijgen. Daarnaast is er afstemming met de regio Haaglanden over de uitkomsten van hun project om te komen tot een zorgrisicoprofiel. De uitkomst van beide trajecten zal worden

		voorgelegd aan vertegenwoordigers van de verschillende ketenpartners om in onze regio tot een zorgrisicoprofiel te komen.
Minder kwetsbare burgers	●	**Samenwerking niet-acute partners** De advisering van acute partners en niet-acute partners is gericht op het voorkomen van risico's en op kennis over 'nieuwe' crises. Alle instellingen met een hoofdkantoor buiten onze regio zijn in beeld gebracht, zodat in geval van een calamiteit op het thema zorgcontinuïteit actuele contactgegevens voorhanden zijn. Met GHOR NL is afgesproken dat wij zelf deze instellingen benaderen en contacten onderhouden. Wel informeren wij de betreffende GHOR-regio waar het hoofdkantoor zit. Andere GHOR-regio's hebben deze behoefte niet. Wij zijn de enige die dit voorlopig op deze wijze gaat doen. Thuiszorg en kleine woonvormen zijn in kaart gebracht. In 2019 wordt onderzocht in hoeverre wij deze instellingen gaan bedienen.
	●	**Samenwerking op kwetsbare burgers (projecten)** We zorgen ervoor dat we in onze taken voor specifieke kwetsbare doelgroepen (o.a. ouderen die langer thuis wonen) berekend zijn op ontwikkelingen en blijven monitoren of we voldoende zijn toegerust om deze taken uit te voeren. De pilot liaison begon met een succesvolle start in 2018. Dit kenmerkte zich vooral door het zoeken naar aansluiting bij de GHOR en het aansluiten bij diverse (lopende) projecten en had een hoog exploratief karakter. Vanaf de zomer is er sprake van meer consolidatie, waarbij het vastleggen van zaken in plannen van aanpak meer vorm begon te krijgen. In de volgende fase wordt naast het uitvoeren van de gemaakte plannen meer gekeken naar nieuwe kansen, waarbij de liaison een rol kan spelen. De verbinding met de veiligheidsregio krijgt daarbij meer aandacht. Er is een jaarplan Liaison gemaakt wat meer aansluiting heeft bij de jaarplannen van GHOR / GGD en veiligheidsregio/ Nederlandse Rode Kruis (NRK).
	●	Na de komst van een nieuwe projectleider vanuit het NRK leek er structuur en vaart te komen in de aanpak. Omdat de GHOR geen operationele waarde toevoegt aan de projectgroep is besloten i.o.m. de projectleider NRK daar uit te stappen. In de stuurgroep blijven wij vertegenwoordigd in de persoon van de directeur GGD (die veelal vanuit de GHOR wordt waargenomen). Het verdere verloop van dit project geeft reden tot zorg. Het is de vraag of de projectleiders van NRK en KBO effectief blijven samenwerken.
Meer zelfredzame samenleving	●	De GHOR opereert vanuit risicogerichtheid en zorgrisicoprofielen: de zorg voor bewoners staat centraal door hen bewuster te maken van risico's en daarmee minder kwetsbaar in hun omgeving. **Samenwerking krachtige burgers (projecten)** Status Quo. Het is op dit moment niet duidelijk of en wat het NRK met het opgeleverde resultaat gaat doen. Binnen de veiligheidsregio is een soortgelijk onderzoek gestart met een meer wetenschappelijke aanpak. Zaak is om die twee aan elkaar te koppelen en zo te voorkomen, dat zaken dubbel gedaan worden. In oktober heeft de doorloop oefening plaatsgevonden. Deze heeft veel inhoudelijke en procedurele aanknopingspunten opgeleverd om de alarmeringstool verder te ontwikkelen. In begin 2019 vindt onder auspiciën van de brandweer een real time oefening plaats. Ambitie

		blijft de alarmeringstool Burgerhulpverlening per 2020 operationeel te hebben. Met de Stichting Medisch Ondersteunings Team (Stichting MOT) zijn duidelijke afspraken gemaakt met betrekking tot onderhoud logistiek en beheer van de reanimatiematerialen. Deze liepen tot eind mei 2018. Het NRK heeft de opdracht gekregen en aanvaard, te onderzoeken in hoeverre er behoefte is bij MBO- en HBO- scholen aan reanimatie/EHBO en BHV onderwijs. Het betreft dus een zowel horizontale als verticale verbreding van het aanbod.
Verbreding netwerk	●	Het netwerk van de GHOR is uitgebreid met het Nederlandse Rode Kruis en Avans Hogeschool
Verdieping netwerk	●	Er loopt een traject met de thuiszorg om te kijken wat we voor elkaar kunnen betekenen en dit geldt ook voor de kleine woonvormen.

Prestatie-indicatoren

	Realisatie 2017	Verwachting of streefwaarde 2018	Realisatie 2018
Aantal inzetten OvD-G	788	-	768
Aantal opleidingen, trainingen, oefeningen OvD-G	60	60	13
Aantal uren OTO OvD-G	706	706	405
Uitbreiding netwerk niet-acute partners tot 85% bereikt	70%	80%	80%

Het lager aantal opleidingen, trainingen en oefeningen OvD-G en verminderd aantal uren OvD-G in 2018 ten opzichte van 2017 is te verklaren door de onduidelijkheid rondom de overgang van de OvD-G functie naar de RAV, waardoor er minder aanbod OTO is gekomen.

Financiële middelen

Onderstaande tabel geeft de inzet van financiële middelen weer.

Thema 4. Geneeskundige zorg	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 definitief	Rekening 2018	Saldo (begroting -/- prognose)
Lasten	€ 2.255.114	€ 2.740.899	€ 2.748.532	€ 2.272.658	€ 475.874
Baten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**€ 2.255.114**	**€ 2.740.899**	**€ 2.748.532**	**€ 2.272.658**	**€ 475.874**
Onttrekking aan reserves			€ -245.000	€ -110.578	€ -134.422
Toevoegingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde resultaat	**€ 2.255.114**	**€ 2.740.899**	**€ 2.503.532**	**€ 2.162.080**	**€ 341.452**

Onderwerp	Verklaring	Resultaat	Effect op het totaal resultaat	Eenmalig/ Meerjarig
Loonkosten en personeel van derden	Enerzijds is er een voordeel als gevolg van niet ingevulde vacatures en een aanpassing in de doorbelasting van management en aansturing. Anderzijds is er een nadeel op de inhuur van personeel vanwege onderbezetting en langdurig ziekteverzuim. Ook heeft er voor diverse projecten inhuur plaatsgevonden. Per saldo ontstaat er een voordeel.	€ 54.000	Positief	Eenmalig
Bedrijfskosten	Onder andere door terughoudend te zijn in het onderhoud en vervanging van voertuigen, waarbij alleen het noodzakelijke onderhoud wordt uitgevoerd, ontstaat een voordeel van € 68.000. Op ICT en diverse overige bedrijfskosten ontstaat een voordeel van € 82.000.	€ 150.000	Positief	Eenmalig
Kapitaallasten	In afwachting op overgang van de OVDG-taken naar de RAV MwB zijn investeringen uitgesteld. Daarnaast is een noodstroom aggregaat niet vervangen.	€ 86.000	Positief	Eenmalig
Overige verschillen	Diverse kleine overschotten en tekorten.	€ 51.452	Positief	Eenmalig
Totaal		**€ 341.452**		

2.6 Organisatie

2.6.1 Inleiding

In de begroting 2018 is het thema Middelen en Organisatie samengevoegd met het thema Algemene opbrengsten tot het Thema Organisatie. De rekening 2018 en de verantwoording van deze voormalige thema's is onder onderstaand thema Organisatie opgenomen.

In het realiseren van onze ambitie in deze dynamische wereld, spelen de stafonderdelen Strategie & Ontwikkeling en Mens & Bedrijfsvoering een belangrijke rol. Het realiseren van de ambitie gaat niet vanzelf. Dit vraagt om nieuw beleid, gerichte sturing, meer inzicht, andere werkwijzen en om ander gedrag van onze medewerkers en leidinggevenden.

Om hieraan op een proactieve manier invulling te geven, versterken we continu onze ondersteunende processen en hebben we een 'Binnen Beter' ontwikkelagenda opgesteld. De onderwerpen van deze agenda zijn hieronder opgenomen.

2.6.2 Inzet en resultaten

Kleur	Betekenis
●	Doelstelling gereed / behaald
●	Doelstelling nog niet gereed, maar wordt nog wel behaald
●	Doelstelling is niet behaald

Wat willen we bereiken	Status	Toelichting
Mens en Organisatie	●	**Veerkracht en vitaliteit** Vitale en ontspannen mensen halen meer uit zichzelf, hebben meer plezier in hun werk, zijn doelgerichter en succesvoller. Om productief en succesvol te blijven is het belangrijk aandacht te geven aan de veerkracht en vitaliteit van de medewerker. Er is onderzoek gedaan onder vrijwilligers vanuit Avans Hogeschool. Met de resultaten wordt een toolbox samengesteld met de thema's: sfeer beïnvloeding (versterken groepsgevoel en maatschappelijke waardering), gezondheid stimulerende activiteiten (periodiek preventief medisch onderzoek (PPMO), gezond eten, sporten, stoppen met roken) en een andere invulling gegeven aan oefenen. In 2018 heeft ook een verkennend onderzoek plaatsgevonden naar de mogelijkheden van de introductie van een generatiepact. Daarnaast is ook een BedrijfszorgPakket afgesloten waardoor met het in zetten van preventieve (medische) interventies verzuim kan

		worden voorkomen en inzetbaarheid kan worden vergroot. **Arbeidscommunicatie** De arbeidsmarkt is volop in beweging. Contractvormen veranderen, werkinhoud verandert door de invloed van technologie, sommige functies zijn lastig te vervullen. Het imago en de identiteit van een werkgever is belangrijk, zo niet doorslaggevend. Een sterk werkgeversmerk is goed voor het binden en boeien van medewerkers. Er is twee keer een wervingscampagne voor vrijwilligers gestart die ondersteund is met sociale media voor 12 posten in de regio. Dit heeft in totaal 72 aanmeldingen opgeleverd.
	●	**Strategisch personeelsinzicht** Met Strategisch personeelsinzicht (SPI) wordt stilgestaan bij relevante in- en externe ontwikkelingen en wat deze betekenen voor de inzet van HRM thema's. Met relevante HRM kengetallen kan een beeld worden verkregen hoe het personeelsbestand er uit ziet in kwantitatieve en kwalitatieve zin en hoe zich dit verhoudt tot de gewenste samenstelling daarvan in de toekomst. Voor één sector is een pilot teamscan uitgevoerd. Deze geeft inzicht in formatie / bezetting, leeftijd, geslacht, geografische spreiding, functieschaal, uitstroom als gevolg van pensioenleeftijd en verzuimcijfers. Deze teamscan is besproken in de ondernemingsraad. Daarnaast is gewerkt aan verbetering van HRM cijfers in Qlikview.
	●	**Talentontwikkeling** Iedereen heeft talent. Talent maakt het verschil. Als talenten optimaal worden ingezet, functioneren medewerkers het best, leren zij het snelst en zijn zij het meest gelukkig en gemotiveerd. Er is een beleidskader stages opgesteld en het stagepunt is ingericht. Een oproep voor snuffelstages is binnen de organisatie uitgegaan en daarnaast zijn diverse workshops aangeboden aan personeel om bewustwording rondom mobiliteit/talentontwikkeling te creëren. Ook zijn inloopspreekuren georganiseerd met een externe loopbaanadviseur
Strategische omgevingsanalyse	●	De dynamische wereld vraagt van ons om wendbaar en flexibel te zijn. Hiervoor is nodig dat we inzicht hebben in de ontwikkelingen en trends die op ons afkomen en deze kunnen vertalen in effecten voor onze organisatie. Er is een omgevingsanalyse uitgevoerd volgens de DESTEP methode, waarin naast eigen medewerkers ook externe (nieuwe) partners hebben meegedacht over relevante ontwikkelingen voor de veiligheidsregio. Deze ontwikkelingen zijn geclusterd in 9 trends die zijn opgenomen in het beleidsplan.
Informatiemanagement	●	**Informatievoorziening** De belangrijkste projecten in het kader van informatiemanagement voor 2018 waren: • Het vervangen van het vakbekwaamheidsmanagement-systeem. Hiervoor is in het 2de kwartaal een leverancier geselecteerd. De implementatie van het nieuwe Brandweer Vakbekwaamheidsmanagementsysteem (VMS) systeem AG5 is in volle gang en wordt in het eerste kwartaal van 2019 afgerond. • Het hernieuwd aanbesteden van het juli 2019 aflopende Technisch Infrastructuur Outsourcingscontract. In 2018 is het programma van eisen op gesteld. Publicatie en gunning is voorzien in 2019.

		• Het digitaliseren van interne informatievoorziening. In 2018 is onder andere gestart met het digitaliseren van personeel dossiers. Dit project wordt in maart 2019 afgerond. **Informatieveiligheid** In 2018 is veel aandacht besteed aan het verbeteren van de informatiebeveiliging en het verhogen van de algemene bewustwording op de verschillende niveaus. Met name op het gebied van beveiliging van persoonsgegevens zijn er grote stappen gemaakt en wordt ruime aandacht besteed aan de nieuwe wetgeving (AVG). Als gevolg hiervan zijn in 2018 een aantal nieuwe rollen geformaliseerd; de functionaris gegevens bescherming, de Chief Information Security Officer (CISO) en het Incident Respond team.
Samenwerkingsplatform ONE	●	In 2018 is gestart met het realiseren van een nieuw samenwerkingsplatform ONE op basis van Office 365 en Sharepoint. Door middel van dit platform kunnen medewerkers tijd- en plaatsonafhankelijk in de Cloud informatie en kennis delen en werken in projecten met elkaar en met derden. De invoering van het nieuwe platform en bijbehorende nieuwe werkwijze gaat stapsgewijs. In 2018 zijn de vaste medewerkers aangesloten op ONE (Informeren), Teams (Samenwerken) en is de mail gemigreerd naar de Cloud. In 2019 worden ook de vrijwilligers aangesloten op het systeem en wordt de werkwijze verder uitgerold.
Concerncommunicatie	●	In 2018 is de visie ontwikkeld rondom merk, identiteit en positionering van de veiligheidsregio. Deze visie is gevisualiseerd in een infographic en een animatie. Concreet zijn in 2018 zichtbare concerncommunicatie activiteiten gestart rondom 3 thema's: • Merkplan brandweer • Vlogs en Instagram Verhalen kazernevloer krijgen een plek d.m.v. vlogs en posts op Instagram. Inmiddels zijn er 8 vlogs en tientallen posts op Instagram gepubliceerd. Het aantal volgers is in 3 maanden explosief toegenomen. • Basis-op-orde Aanpassen content en vormgeving communicatiemiddelen-matrix veiligheidsregio met name de cyclus Beleidsplan - Beleidsbegroting - Burap - Sociaal Jaarverslag - Jaarrekening - Fire Flyer.

Prestatie-indicatoren

	Realisatie 2017	Verwachting of streefwaarde 2018	Realisatie 2018
Aantal aanbestedingstrajecten			
• Europees	3	10	12
• meervoudig	35	34	40
Aantal WOB verzoeken	10	-	8
Aantal bezwaarschriften			
• personeel	8	-	6
• overig	4	-	1
Aantal facturen	13.008	14.000	12.600
Doorlooptijd facturen (% binnen 30 dagen)	91%	90%	93%
Ziekteverzuim organisatie	5,7%	4,5%	5,5%

Financiële middelen

Onderstaande tabel geeft de inzet van financiële middelen weer.

Thema 5. Organisatie	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 definitief	Rekening 2018	Saldo (begroting -/- prognose)
Lasten	€ 11.851.581	€ 10.698.010	€ 11.553.099	€ 11.820.746	€ -267.647
Baten	€ -69.591.608	€ -71.994.245	€ -72.056.955	€ -72.129.736	€ 72.781
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**€ -57.740.027**	**€ -61.296.235**	**€ -60.503.856**	**€ -60.308.990**	**€ -194.867**
Onttrekking aan reserves	€ -2.292.261	€ -2.142.802	€ -1.319.508	€ -1.172.026	€ -147.482
Toevoegingen aan reserves	€ 418.251	€ 418.251	€ 714.566	€ 714.566	€ -
Gerealiseerde resultaat	**€ -59.614.036**	**€ -63.020.786**	**€ -61.108.798**	**€ -60.766.450**	**€ -342.348**

Onderwerp	Verklaring	Resultaat	Effect op het totaal resultaat	Eenmalig/ Meerjarig
Fort Oranje	In 2018 zijn er nog kosten gemaakt met betrekking tot de evaluaties van GRIP 3 en 4 en communicatiekosten voor o.a. de film en het boekje.	€ 165.000	Negatief	Eenmalig
Advieskosten	Er is op verschillende terreinen specialistische expertise ingeschakeld, bijvoorbeeld op het gebied van juridische personeelszaken, virtueel trainen en oefenen etc.	€ 163.000	Negatief	Eenmalig
Informatievoorziening	Er heeft langere inhuur voor applicatiebeheer plaats gevonden.	€ 48.000	Negatief	Eenmalig
Inzet reserve BTW Compensatiefonds gemeenten	Verwerking van het besluit van AB om de reserve BTW Compensatiefonds gemeenten in te zetten voor de nieuwbouw kazerne Den Hout leidt tot hogere lasten dan begroot (€ 75.000) waar tegenover een hogere onttrekking aan de reserve staat.	€ -	Neutraal	Eenmalig
Overige verschillen	Diverse kleine overschotten en tekorten.	€ 33.652	Positief	Eenmalig
Totaal		**€ 342.348**		

2.7 Totaal van baten en lasten

	Begroting 2018 primair		Begroting 2018 definitief		Rekening 2018		Saldo (begroting -/- rekening)		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Totaal
1. Crisisbeheersing	€ 8.396.349	€ -2.984.263	€ 7.023.035	€ -1.953.297	€ 5.695.069	€ -1.690.797	€ 1.327.966	€ -262.500	€ 1.065.466
Algemene dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ 15.000	€ -	€ -	€ -	€ 15.000	€ -	€ 15.000
Overhead	€ 562.269	€ -	€ 430.770	€ -	€ 463.452	€ -79.026	€ -32.682	€ 79.026	€ 46.344
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**€ 8.958.618**	**€ -2.984.263**	**€ 7.468.805**	**€ -1.953.297**	**€ 6.158.521**	**€ -1.769.823**	**€ 1.310.284**	**€ -183.474**	**€ 1.126.810**
Mutaties reserves	€ 290.367	€ -440.866	€ 4.696	€ -247.001	€ 4.696	€ -173.632	€ -	€ -73.369	€ -73.369
Gerealiseerde resultaat	**€ 9.248.985**	**€ -3.425.130**	**€ 7.473.501**	**€ -2.200.298**	**€ 6.163.217**	**€ -1.943.455**	**€ 1.310.284**	**€ -256.843**	**€ 1.053.441**
2. Risicobeheersing	€ 5.612.813	€ -1.070.000	€ 5.587.730	€ -1.062.000	€ 5.401.584	€ -526.567	€ 186.146	€ -535.433	€ -349.287
Algemene dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overhead	€ 255.055	€ -	€ 711.329	€ -	€ 743.221	€ -	€ -31.892	€ -	€ -31.892
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**€ 5.867.868**	**€ -1.070.000**	**€ 6.299.059**	**€ -1.062.000**	**€ 6.144.805**	**€ -526.567**	**€ 154.254**	**€ -535.433**	**€ -381.179**
Mutaties reserves	€ -	€ -24.690	€ -	€ -180.764	€ -	€ -630.972	€ -	€ 450.208	€ 450.208
Gerealiseerde resultaat	**€ 5.867.868**	**€ -1.094.690**	**€ 6.299.059**	**€ -1.242.764**	**€ 6.144.805**	**€ -1.157.539**	**€ 154.254**	**€ -85.225**	**€ 69.030**
3. Incidentbestrijding	€ 47.421.027	€ -2.762.777	€ 48.344.805	€ -4.147.813	€ 46.371.694	€ -3.917.120	€ 1.973.111	€ -230.693	€ 1.742.418
Algemene dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overhead	€ 5.772.845	€ -1.027.723	€ 3.827.976	€ -	€ 3.821.436	€ -21.772	€ 6.540	€ 21.772	€ 28.312
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**€ 53.193.872**	**€ -3.790.500**	**€ 52.172.781**	**€ -4.147.813**	**€ 50.193.130**	**€ -3.938.893**	**€ 1.979.651**	**€ -208.920**	**€ 1.770.731**
Mutaties reserves	€ 7.425.383	€ -7.145.901	€ 6.978.614	€ -6.727.814	€ 6.978.614	€ -5.559.870	€ -	€ -1.167.944	€ -1.167.944
Gerealiseerde resultaat	**€ 60.619.255**	**€ -10.936.401**	**€ 59.151.395**	**€ -10.875.627**	**€ 57.171.744**	**€ -9.498.763**	**€ 1.979.651**	**€ -1.376.864**	**€ 602.787**
4. Geneeskundige zorg	€ 2.740.899	€ -	€ 2.533.465	€ -	€ 1.897.304	€ -	€ 636.161	€ -	€ 636.161
Algemene dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overhead		€ -	€ 215.067	€ -	€ 375.354	€ -	€ -160.287	€ -	€ -160.287
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**€ 2.740.899**	**€ -**	**€ 2.748.532**	**€ -**	**€ 2.272.658**	**€ -**	**€ 475.874**	**€ -**	**€ 475.874**
Mutaties reserves	€ -	€ -	€ -	€ -245.000	€ -	€ -110.578	€ -	€ -134.422	€ -134.422
Gerealiseerde resultaat	**€ 2.740.899**	**€ -**	**€ 2.748.532**	**€ -245.000**	**€ 2.272.658**	**€ -110.578**	**€ 475.874**	**€ -134.422**	**€ 341.452**
5. Organisatie	€ 1.831.310	€ -71.173.745	€ 2.197.472	€ -71.336.955	€ 2.299.499	€ -71.361.748	€ -102.027	€ 24.793	€ -77.233
Algemene dekkingsmiddelen	€ 790.000	€ -790.500	€ 715.000	€ -715.000	€ 713.379	€ -713.379	€ 1.621	€ -1.621	€ 0
Overhead	€ 8.026.700	€ -30.000	€ 8.640.627	€ -5.000	€ 8.807.298	€ -54.608	€ -166.671	€ 49.608	€ -117.063
Vennootschapsbelasting	€ 50.000	€ -	€ -	€ -	€ 570	€ -	€ -570	€ -	€ -570
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**€ 10.698.010**	**€ -71.994.245**	**€ 11.553.099**	**€ -72.056.955**	**€ 11.820.746**	**€ -72.129.736**	**€ -267.647**	**€ 72.781**	**€ -194.866**
Mutaties reserves	€ 418.251	€ -2.142.802	€ 714.566	€ -1.319.508	€ 714.566	€ -1.172.026	€ -	€ -147.482	€ -147.482
Gerealiseerde resultaat	**€ 11.116.261**	**€ -74.137.047**	**€ 12.267.665**	**€ -73.376.463**	**€ 12.535.312**	**€ -73.301.762**	**€ -267.647**	**€ -74.701**	**€ -342.348**
Eindtotaal	€ 66.002.397	€ -77.990.785	€ 65.686.507	€ -78.500.065	€ 61.665.150	€ -77.496.233	€ 4.021.357	€ -1.003.832	€ 3.017.525
Algemene dekkingsmiddelen	€ 790.000	€ -790.500	€ 730.000	€ -715.000	€ 713.379	€ -713.379	€ 16.621	€ -1.621	€ 15.000
Overhead	€ 14.616.869	€ -1.057.723	€ 13.825.769	€ -5.000	€ 14.210.761	€ -155.406	€ -384.992	€ 150.406	€ -234.586
Vennootschapsbelasting	€ 50.000	€ -	€ -	€ -	€ 570	€ -	€ -570	€ -	€ -570
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**€ 81.459.266**	**€ -79.839.008**	**€ 80.242.276**	**€ -79.220.065**	**€ 76.589.860**	**€ -78.365.018**	**€ 3.652.416**	**€ -855.047**	**€ 2.797.369**
Mutaties reserves	€ 8.134.001	€ -9.754.259	€ 7.697.876	€ -8.720.087	€ 7.697.876	€ -7.647.078	€ -	€ -1.073.009	€ -1.073.009
Gerealiseerde resultaat	**€ 89.593.267**	**€ -89.593.267**	**€ 87.940.152**	**€ -87.940.152**	**€ 84.287.736**	**€ -86.012.096**	**€ 3.652.416**	**€ -1.928.056**	**€ 1.724.360**

3 Jaarverslag: Paragrafen

3.1 Bedrijfsvoering

Formatie en Bezetting
In onderstaand overzicht is de formatie opgenomen van Veiligheidsregio MWB. De realisatie van de gegevens heeft betrekking op de stand van zaken per ultimo 2018. Dit betreft de medewerkers met een aanstelling bij de veiligheidsregio. De brandweervrijwilligers zijn uitgezonderd van het FTE-overzicht en apart verantwoord in deze paragraaf.

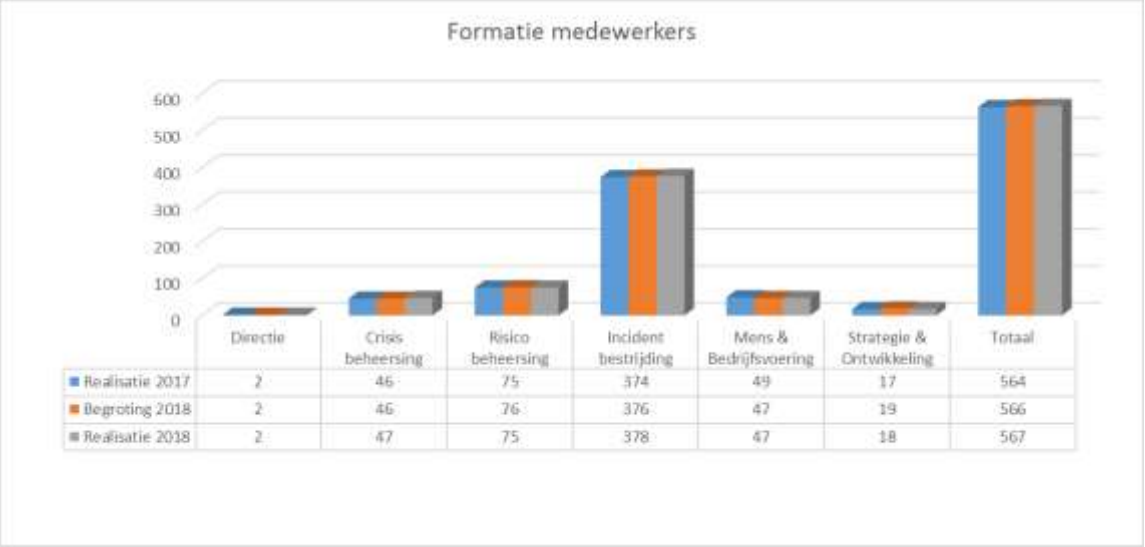

	Directie	Crisis beheersing	Risico beheersing	Incident bestrijding	Mens & Bedrijfsvoering	Strategie & Ontwikkeling	Totaal
Realisatie 2017	2	46	75	374	49	17	564
Begroting 2018	2	46	76	376	47	19	566
Realisatie 2018	2	47	75	378	47	18	567

De formatie van de medewerkers van Veiligheidsregio MWB is ingedeeld op basis van de nieuwe werkorganisatie, die per 1 april 2018 formeel is ingegaan. Naast de gewijzigde indeling van de sectoren (organisatieonderdelen) is ook de aansturing gewijzigd. De algemeen directeur en de regionaal commandant vormen samen de directie van Veiligheidsregio MWB. Daaronder zijn er drie sectoren: crisisbeheersing, risicobeheersing en incidentbestrijding. In de sector incidentbestrijding zijn zowel de clusters als de afdelingen vakbekwaamheid, operationele voorbereiding en Techniek, Facilitair en Logistiek (TFL) geïntegreerd. Ook zijn er twee ondersteunende stafafdelingen: Mens & Bedrijfsvoering en Strategie & Ontwikkeling. Het aantal FTE is in 2018 stabiel gebleven ten opzichte van 2017.

De organisatieonderdelen GHOR en Meldkamer vallen ook onder Veiligheidsregio MWB. Deze medewerkers zijn in dienst bij respectievelijk de GGD (GHOR) en de Politie en RAV (Meldkamer) en daarom niet in bovenstaand overzicht opgenomen.

Ziekteverzuim
Het ziekteverzuim is in 2018 afgenomen ten opzichte van 2017. Mede door het langdurig ziekteverzuim komt het gemiddelde verzuim over 2018 uit op 5,5%. Dit is hoger dan het landelijke gemiddelde voor openbaar bestuur en overheidsdiensten, dat over 2018 op 5,0% uitkomt (o.b.v. gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek over de eerste 3 kwartalen van 2018). De ziekteverzuimfrequentie (hoe vaak meldt iemand zich ziek) is 1,0.

De oorzaken van het ziekteverzuim zijn nader geanalyseerd. Positief is, dat er ondanks een hevige en langdurende griepgolf begin 2018, een dalende tendens zichtbaar is. Verder wordt het verzuim voor een groot deel veroorzaakt door medewerkers met serieuze en langdurige medische problematiek, welke vaak niet beïnvloedbaar is. Er wordt ingezet op een betere positionering van het SMT (Sociaal Medisch Team) waarin de leidinggevende, bedrijfsarts en P&O adviseur periodiek een effectievere verzuimaanpak bespreken. Er is meer aandacht besteed aan preventie van verzuim. Hiervoor is het Bedrijfszorgpakket van IZA zorgverzekering aangeschaft. Medewerkers met beginnende klachten, die op termijn kunnen leiden tot uitval, kunnen -zonder tussenkomst van de huisarts- door middel van diverse interventies op het gebied van fysieke en psychische klachten vroegtijdig geholpen worden. Hierdoor kan verzuim vermeden of sneller opgelost worden. Ook medewerkers met acute klachten kunnen door middel van de diverse interventies snel geholpen worden. IZA heeft hiertoe, verspreid over onze regio een netwerk van hulpverleners tot stand gebracht.

Vrijwilligers
Het aantal vrijwilligers is opgenomen in onderstaande tabel. In het dekkingsplan van de brandweer is een formatie opgenomen van 1.322 vrijwilligers.

In de strategische agenda is het thema vrijwilligheid als één van de speerpunten benoemd. Het vinden en binden van vrijwilligers krijgt daarin nadrukkelijk aandacht om zo voldoende instroom voor de toekomst te kunnen garanderen. Daarnaast loopt er een continu proces van werving en selectie voor de verschillende brandweerteams die vacatures beschikbaar hebben. In 2018 zijn weer 6 opleidingen met in totaal 72 nieuwe manschappen gestart. Er wordt derhalve voortdurend inspanning geleverd om de streefwaarde van het aantal vrijwilligers te bereiken.

Algemene Verordening Gegevensbescherming
Per 25 mei is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) ingevoerd binnen de Europese Unie. De AVG heeft de Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP) vervangen. In navolging van de AVG is binnen Veiligheidsregio MWB een Functionaris Gegevensbescherming (FG) aangesteld. Deze medewerker houdt toezicht op de toepassing en naleving van de AVG.

De organisatie stelt de FG in staat om haar taak onafhankelijk te vervullen. Controle door de FG is altijd mogelijk en wordt zelfs aangemoedigd door de organisatie. Medewerkers geven aan dat ze het toezicht en de controle van FG ervaren als constructieve hulp en niet zien als een bedreiging. De basis voor het beleid is eind 2017 gelegd door een besluit van het AB. Daar is in 2018 een vervolg aan gegeven en wordt in 2019 nog verder uitgewerkt.

In 2018 hebben diverse activiteiten plaatsgevonden in het kader van de AVG, waaronder:
- Bijzondere aandacht vanuit de afdeling P&O die meerdere reeds bestaande systemen getoetst heeft aan de AVG en op eigen initiatief, in overleg met de FG, een audit heeft laten uitvoeren;
- Aanpassing van de website van de veiligheidsregio zodat burgers en andere personen weten hoe de veiligheidsregio om gaat met privacy en hoe er contact opgenomen kan worden met de FG.
- Het hebben van een register van verwerkingen is verplicht sinds 25 mei 2018. Het register van de veiligheidsregio is compleet en actualisatie daarvan is geborgd door de meldingen van verwerkingen. Nieuwe verwerkingen worden actief gemeld bij de FG. Hierdoor kan de FG tijdig signaleren of het uitvoeren van de Data Protection Impact Assesment (DPIA) verplicht is. Vanuit de organisatie is er goed meegewerkt aan het correct vullen van dit register.

Uit meerdere onderzoeken wereldwijd blijkt dat de mens de zwakte schakel is ten aanzien van de naleving van de AVG. Dat is in de veiligheidsregio niet anders dan in andere organisaties. In 2016 is om die reden gestart met een bewustwordingscampagne. Deze campagne heeft zichtbaar zijn vruchten afgeworpen en wordt voortgezet in 2019.

3.2 Financiering

In artikel 212 van de Gemeentewet wordt voorgeschreven dat de uitgangspunten voor het financiële beleid, het financiële beheer en inrichting van de financiële organisatie dienen te worden vastgesteld. Daarom is binnen Veiligheidsregio MWB de financiële verordening vastgesteld. Hierin is bepaald dat het DB in ieder geval verslag doet van de volgende onderdelen:

a. De kasgeldlimiet.
b. De renterisiconorm.
c. De huidige liquiditeitspositie.
d. De liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte.
e. De rentevisie.
f. De rentekosten en -opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie.

De overheid stelt in de Wet FIDO specifieke regels ten aanzien van de structuur van de leningen van de decentrale overheid, om zo de gevoeligheid voor rentefluctuaties te beperken. Daarom wordt een kasgeldlimiet en een renterisiconorm gehanteerd.

a. De kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet stelt grenzen aan de omvang van de financiering door middel van kort vermogen (looptijd korter dan 1 jaar). Voor gemeenschappelijke regelingen is de kasgeldlimiet vastgesteld op 8,2% van de lasten van de jaarbegroting. Voor Veiligheidsregio MWB betekent dit dat de kasgeldlimiet voor 2018 is gesteld op € 6,9 miljoen (8,2% van € 84,3 miljoen). Conform de wet FIDO moet aan Gedeputeerde Staten gerapporteerd worden als de kasgeldlimiet op twee opeenvolgende kwartalen wordt overschreden. Er heeft in 2018 geen overschrijding van de kasgeldlimiet plaatsgevonden.

b. De renterisiconorm

De renterisiconorm heeft tot doel om de renterisico's op de langlopende schulden (langer dan 1 jaar) te beheersen, door grenzen te stellen aan de spreiding van looptijden van de leningenportefeuille. Dit is een indicator van het gedeelte van de langlopende schulden dat maximaal aan renteherziening en/of herfinanciering onderhevig mag zijn.
Voor de gemeenschappelijke regeling is de renterisiconorm gesteld op 20% van de lasten van de jaarbegroting, met een minimumbedrag van € 2,5 miljoen. Voor Veiligheidsregio MWB betekent dit dat de renterisiconorm voor 2018 € 16,9 miljoen bedraagt (20% van € 84,3 miljoen).

In 2018 heeft geen herziening plaatsgevonden van de rentepercentages van de leningen van Veiligheidsregio MWB. De leningenportefeuille bestaat uit een 8-tal leningen met een vaste rentepercentage. De totale omvang van de leningenportefeuille bedraagt € 25,9 miljoen per ultimo 2018. Op basis van de leningenportefeuille is onderstaand overzicht samengesteld voor de renterisiconorm;

Bedragen x € 1.000)		**2017**		**2018**
Renteherzieningen (1)	€	-	€	-
Betaalde aflossingen (2)	€	3.134	€	3.856
Renterisico (1 + 2)	**€**	**3.134**	**€**	**3.856**
Renterisiconorm (20%)	€	15.759	€	16.858
Ruimte renterisiconorm	**€**	**12.625**	**€**	**13.002**

c. De huidige liquiditeitspositie
De omvang van de vrij ter beschikking staande liquide middelen, inclusief middelen schatkist bankieren, is in 2018 gemuteerd van € 9,3 miljoen per 1/1/2018 naar € 4,3 miljoen per 31/12/2018. Voor de investeringen 2018 zijn geen nieuwe leningen aangetrokken op basis van het investeringsplan, omdat de ter beschikking staande liquide middelen voldoende waren voor de financieringsbehoefte. Echter niet alle investeringen zijn in 2018 uitgevoerd.

d. De liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte
Veiligheidsregio MWB hanteert een liquiditeitsplanning op basis van de investeringsplanning, aflossingsschema's van de leningen en de meerjarenbegroting. Hierdoor kan de liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte voor de middellange termijn worden bepaald.

e. De rentevisie
Veiligheidsregio MWB heeft geen eigen beleid ontwikkeld op het gebied van renteontwikkelingen en volgt de huisbankier op het gebied van rentevisie.

f. De rentekosten en opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie
Lagere overheden zijn sinds eind 2013 verplicht om hun liquide middelen en beleggingen aan te houden in de schatkist van het Ministerie van Financiën. Veiligheidsregio MWB houdt de rekening-courant tegoeden en deposito's aan bij het Ministerie van Financiën. Over het saldo wordt op dit moment 0% rente vergoed.

De rentekosten van de langlopende leningen welke onder de leningenportefeuille van Veiligheidsregio MWB vallen, bedragen over 2018 € 713.379.

3.3 Investeringen

De investeringen van Veiligheidsregio MWB zijn opgenomen in een meerjarig investeringsplan. Dit plan geeft de voorgenomen investeringen weer voor de lange termijn. Voor de korte termijn (2 jaar) wordt het meerjarig investeringsplan jaarlijks geactualiseerd. Zo kan gewerkt worden met een planning die up-to-date is en voldoende informatie biedt voor de begroting en de uitvoering door de dienstonderdelen. Het meerjarig investeringsplan geeft ook input voor de investeringsbehoefte van Veiligheidsregio MWB. Alle investeringen in onderstaande overzichten betreffen investeringen met een economische nut. Veiligheidsregio MWB heeft geen investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut uitgevoerd. Per thema is het verschil verklaard tussen de begroting en de realisatie.

Thema's	Begroting 2018	Realisatie 2018	Saldo begroting en realisatie 2018
1. Crisisbeheersing	€ 1.145.800	€ 688.760	€ 457.040
2. Risicobeheersing	€ -	€ -	€ -
3. Incidentbestrijding	€ 5.327.200	€ 3.274.956	€ 2.052.244
4. Geneeskundige zorg	€ -		€ -
5. Organisatie	€ 1.414.500	€ 408.260	€ 1.006.240
Totaal	**€ 7.887.500**	**€ 4.371.976**	**€ 3.515.524**

Thema 1 - Crisisbeheersing

Thema 1. Crisisbeheersing	Begroting 2018	Realisatie 2018	Saldo begroting en realisatie 2018
GMK	€ 1.145.800	€ 688.760	€ 457.040
Totaal	**€ 1.145.800**	**€ 688.760**	**€ 457.040**

De investeringen voor de GMK bestaan uit vervanging van noodzakelijke ICT systemen voor de huidige meldkamer en investeringen gericht op de nieuwe meldkamer in Bergen op Zoom. Deze laatste worden gezamenlijk uitgevoerd met Veiligheidsregio Zeeland. Hierbij wordt gebruik gemaakt van dezelfde systemen, tevens wordt rekening gehouden met de overdraagbaarheid van de investeringen naar de nieuwe meldkamer.
De geplande investeringsactiviteiten worden beperkt uitgevoerd. Dit is een gevolg van de landelijke ontwikkelingen met betrekking tot de samenvoeging van de meldkamers. Naar gelang de tijd verstrijkt, brengt de LMS steeds meer ICT functionaliteit onder in het landelijk computercentrum (RC3). Dit in tegenstelling tot wat eerder is aangegeven in beleidsmatige notities. Dit heeft tot gevolg dat functionaliteiten voor de meldkamer in Bergen op Zoom, waarin eerst de meldkamer zelf moest investeren, nu veelal door de LMS in wordt voorzien. Hierdoor vervallen eerder opgevoerde investeringen voor de GMK.

Thema 3 - Incidentbestrijding

Thema 3. Incidentbestrijding	Begroting 2018	Realisatie 2018	Saldo begroting en realisatie 2018
Incidentbestrijding	€ 5.327.200	€ 3.274.956	€ 2.052.244
Totaal	**€ 5.327.200**	**€ 3.274.956**	**€ 2.052.244**

- De aanbesteding van het vakbekwaamheidsmanagementsysteem (VMS) is in 2018 afgerond en is positief uitgevallen. De implementatie van het systeem is voorbereid en vanwege de complexiteit en zorgvuldigheid is de ingebruikname doorgeschoven naar februari 2019. De geraamde investering van € 250.000 is daarmee ook doorgeschoven.
- Alle investeringen die samenhangen met schuimvormende middelen zijn uitgesteld in afwachting van landelijk beleid. Dit om te voorkomen dat een bedrag van circa € 175.000 ‘verkeerd’ wordt geïnvesteerd.
- Vanwege de lange levertijden van bouwmaterialen en de krapte in de bouwsector is vertraging opgelopen in de uitvoering van een aantal verbouwingen. Dit heeft geleid tot het doorschuiven van kredieten van circa
- € 650.000. Voor een bedrag van ruim € 555.000 is de aanbesteding reeds afgerond, maar heeft de ingebruikname door diverse redenen nog niet plaats kunnen vinden.
- Het restant van circa € 422.000 is grotendeels veroorzaakt door aanbestedingsvoordelen.

Thema 5 – Organisatie

Thema 5. Organisatie	Begroting 2018	Realisatie 2018	Saldo begroting en realisatie 2018
Mens & Bedrijfsvoering	€ 1.414.500	€ 408.260	€ 1.006.240
Totaal	**€ 1.414.500**	**€ 408.260**	**€ 1.006.240**

- De projecten voor de technische migratie naar Office 365 en uitbreiding van het AVLS-systeem zijn in 2018 gestart, maar de afronding en ingebruikname is doorgeschoven naar 2019. Hierdoor is een krediet van circa € 550.000 niet gerealiseerd.
- In verband met de geplande vervanging van de technische infrastructuur in 2019 en de migratie naar Office 365 is in 2018 nog eens kritisch gekeken naar de software-upgrades of –implementaties die voor 2018 voorzien waren. Dit heeft geleid tot het gedeeltelijk niet aanwenden of deels vervallen van investeringskredieten van circa € 456.000.

3.4 Weerstands-vermogen en risicobeheersing

Ambities kunnen niet gerealiseerd worden zonder risico's te nemen. Risico's horen bij het proces van verandering. Het is belangrijk dat het bestuur zich bewust is van de risico's die horen bij het beleid van Veiligheidsregio MWB en dat zij hierop stuurt.
Of een organisatie in staat is de gevolgen van de risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt weergegeven door de 'weerstandscapaciteit'. Onder weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden die een organisatie heeft om onverwachte, niet-begrote kosten te kunnen dekken. Het geld en de mogelijkheden bestaan onder andere uit het vrij aanwendbare gedeelte van de algemene reserve en de post onvoorzien die in de begroting is opgenomen. De benodigde weerstandscapaciteit is afhankelijk van de aard en de omvang van de risico's waar een organisatie mee worden geconfronteerd (risicoprofiel). Voor deze risico's kunnen geen verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd omdat de risico's zich niet regelmatig voordoen en niet goed meetbaar zijn.

Tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen, maar die wel van betekenis kunnen zijn voor de financiële positie bestaat dus een relatie. Deze relatie wordt het weerstandsvermogen genoemd. Om het weerstandsvermogen te berekenen wordt de score op kans omgezet naar de volgende percentages:

Score	Kans	%
1	Laag	25%
2	Middel	50%
3	Hoog	75%

Dit percentage wordt vermenigvuldigd met het gemiddelde bedrag binnen de categorie financiële impact. Op basis van de gekwantificeerde actuele risico's is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op €2.750.000. Het AB heeft in maart 2012 besloten om de algemene reserve op te heffen. Elke deelnemende gemeente houdt een algemene reserve aan die onder andere is bestemd voor de risico's die voortvloeien uit de gemeenschappelijke regelingen waarin wordt deelgenomen.
Tevens was in de begroting 2018 geen post onvoorzien opgenomen. Hieruit kan worden geconcludeerd dat het weerstandsvermogen van de Veiligheidsregio MWB beperkt is.

Risicomanagement
Om risico's goed te beheersen, is effectief risicomanagement van groot belang. Het risicomanagementbeleid van de veiligheidsregio moet borgen dat we adequaat met de belangrijkste risico's omgaan.

Met risicomanagement heeft de veiligheidsregio de ambitie om onderstaande doelstellingen te realiseren:
- Integraal inzicht in de risico's die de veiligheidsregio loopt.
- Verbeteren van de sturing en beheersing en het realiseren van doelstellingen.

- Explicieter en bewuster (management)keuzes maken met behulp van risico's.
- Professionelere verantwoording richting bestuur over de grootste risico's van de veiligheidsregio met daarbij een duidelijke koppeling aan de weerstandcapaciteit van de organisatie.
- Bevorderen, vergroten en stimuleren van risicobewustzijn binnen de organisatie, zodat alle geledingen juiste afwegingen maken bij besluitvorming (intrinsieke borging bij medewerkers).

De veiligheidsregio heeft een systeem van risico-inventarisatie, -beoordeling, -beïnvloeding en -monitoring geïmplementeerd. We inventariseren risico's, stellen maatregelen vast, handelen daarnaar en rapporteren daarover in de planning en control rapportages. Samen met de directie en bestuur hebben we de risico's beoordeeld en geprioriteerd en hebben we beheersmaatregelen vastgelegd in het risicoregister. De frauderisico-analyse is hier onderdeel van.

Binnen de organisatie is de audit- en controlfunctie ingericht in 2017 en verder doorontwikkeld in 2018. Op jaarbasis voert deze functie diverse controles en onderzoeken uit. Enerzijds richt de functie zich op de rechtmatigheid, waarbij wordt gecontroleerd of onze handelwijze in overeenstemming is met wet- en regelgeving en besluiten. Anderzijds richt het nieuwe gedeelte van deze functie zich op de doelmatigheid en doeltreffendheid van de organisatie. Hiermee wordt invulling gegeven aan GW art. 213a. De audits die op dit vlak worden uitgevoerd, vormen een belangrijke stap in het leren en verbeteren van de organisatie. In 2018 is de audit op het Investeringsplan afgerond en gepresenteerd. Hierop zijn gedurende het jaar diverse aanbevelingen geïmplementeerd op het gebied van planning, beheersing en aansturing. Ook de evaluatie TFL is in 2018 afgerond, waarop een programmamanager TFL is aangenomen om de verbeterpunten te implementeren. Daarnaast is in 2018 de audit gestart over het proces van Multi evalueren bij de sector Crisisbeheersing. Deze is ook in 2018 afgerond en meegegeven als kader bij het nieuw te implementeren evaluatiesysteem. Als laatste is de audit Personeelsverloop en Voorspelbaarheid Vrijwilligers gestart in 2018. Deze wordt in 2019 afgerond en gepresenteerd.
Daarnaast is eind 2018 een start gemaakt van de voorbereidingen op de wetswijziging BBV omtrent de rechtmatigheidsverklaring, die vanaf 2021 door het DB opgesteld en ondertekend moet gaan worden.

Het risicomanagement van de veiligheidsregio onderkent strategische-, financiële-, operationele- en wet- en regelge- vingsrisico's. Hieronder geven we in een diagram de belangrijkste risico's weer.

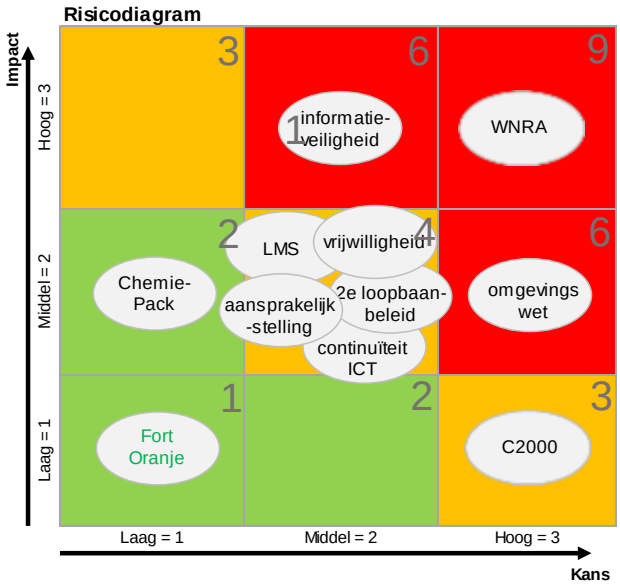

In het risicoregister is opgenomen welke maatregelen we nemen om de kans dan wel de impact van de risico's te beperken. Om de impact goed en vanuit een breder perspectief in te schatten, worden de risico's beoordeeld op meerdere facetten/terreinen, zoals continuïteit van de organisatie, bestuurlijke afbreuk, juridisch/aansprakelijkheid, imago organisatie, personeel en financieel. De risicoscore is tot stand gekomen door kans en impact met elkaar te vermenigvuldigen.

In onderstaande tabel zijn de actuele risico's opgenomen zoals deze bekend waren per 31 december 2018. De impact van de risico's is vergeleken met de BURAP 2018.

Risicocategorie	Risico's	Burap 2018		Jaarrekening 2018		Beheersmaatregelen
		Score	Financiële impact	Score	Financiële impact	
Strategische risico's	**Vrijwilligheid** Het kost steeds meer moeite om voldoende te vrijwilligers te vinden en te blijven binden aan de organisatie en de beschikbaarheid van deze vrijwilligers staat steeds meer onder druk.	4	Onbekend	4	Onbekend	● Wervingscampagne met extern bureau is van start gegaan in 4 pilotposten. Dit zijn de posten waar de druk groot is. De campagnes zijn uitgebreid naar de volgende 9 posten. ● Het vrijwilligerstraject "expeditie JIJ" is in gang gezet. Op 29 januari a.s. wordt dit officiëel afgetrapt. Dit traject heeft tot doel om MET de vrijwilligers maatregelen en ideeën te ontwikkelen om vrijwilligheid in onze regio te bestendigen, waar nodig uit te breiden en te verbreden.
	Informatieveiligheid We vergaren en verwerken als organisatie grote hoeveelheden informatie. De beveiliging van deze informatie vormt een risico voor de organisatie. Denk aan cybercrime, datalekken etc.	6	Van € 100.000 tot € 500.000	6	Van € 100.000 tot € 500.000	● Beleid informatieveiligheid opgesteld. ● Uitvoeringsregelingen opgesteld. Dat zijn procedures en richtlijnen ter beveiliging van: Bedrijfsmiddelen , Personeel, Fysieke omgeving, Apparatuur en informatie, Toegang tot informatie. ● Inzicht verkregen in kritische processen en gegevensverwerkingen. ● Functionarissen en processen ingericht om incidenten en datalekken te tackelen. ● Verantwoordelijkheden belegd. ● Bewustwordingscampagnes en voorlichtingsbijeenkomsten uitgevoerd. ● Jaarlijkse toetsing van het niveau van informatieveiligheid. ● Verwerkingenregister opgesteld. ● Privacy-verklaring opgesteld. ● Verwerkersovereenkomsten met leveranciers opgesteld. ● Pentests uitgevoerd op kritieke systemen. ● Kennisvergroting en –borging. ● In 2019 wordt extra aandacht besteed aan en maatregelen genomen op identity management, beelden en bewustwording.
	Continuïteit ICT De continuïteit van zowel de warme als koude organisatie vormen een risico. De organisatie gaat uit van haar veerkracht en flexibiliteit bij uitval van ICT. Echter, in de praktijk zien we dat functionarissen nog veel leunen op ondersteunende ICT systemen.	4	Onbekend	4	Onbekend	● Enkele (kritische) processen zijn over te nemen door omliggende veiligheidsregio's. ● Er is nog niet helemaal in kaart gebracht wat onze continuïteit kan verstoren en wat we kunnen doen om dit te voorkomen. Dit is namelijk een vrij complex proces met veel onderlinge afhankelijkheden. In 2019 wordt dit risico geanalyseerd en wordt in kaart gebracht welke maatregelen nodig en/of mogelijk zijn om dit risico (kans & effecten) te beperken.
Wet- en regelgevings risico's	**De Omgevingswet** De Omgevingswet is de basis voor het nieuwe stelsel van regelgeving voor de fysieke leefomgeving. Het stelsel van de Omgevingswet bundelt de regels over ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Deze wet betekent een omkanteling van de organisatie en vraagt andere competenties en kennis van de medewerkers. Naar verwachting zal de Omgevingswet in 2021 in werking treden.	6	Van € 100.000 tot € 500.000	6	Van € 100.000 tot € 500.000	Er is medio 2017 een impactanalyse opgesteld over de Omgevingswet voor VRMWB. De analyse is breed uitgezet binnen de organisatie. Afhankelijk van de uitkomsten en de ontwikkelingen in de Omgevingswet worden de precieze gevolgen en financiële conseqenties duidelijk. Naast het contact wat we als VRMWB hebben hierover met de gemeenten is er ook overleg met OMWB, GGD, Waterschap en VRMWB hoe we gezamenlijk kunnen optrekken mbt de komst ban de omgevingswet .
	Wet Normalisering Rechtspersoon Ambtenaren (WNRA) Het ministerie van BZK werkt momenteel aan de invoering van de WNRA met de beoogde ingangsdatum 1-1-2020. Het doel van de wet is de rechtspositie van ambtenaren en de publieke sector gelijk te trekken. Deze wet is ook van toepassing voor het personeel van de veiligheidsregio's. Door het stelsel van vrijwillige brandweerzorg dat in Nederland wordt gehanteerd heeft de invoering van de WNRA een aantal specifieke gevolgen voor de veiligheidsregio's. Brandweervrijwilligers hebben op dit moment een eigen rechtspositie (vastgelegd in de CAR-UWO), die verschilt van beroepspersoneel. Door de invoering van de WNRA krijgen vrijwilligers in de toekomst een arbeidsovereenkomst en kunnen zij aanspraak maken op toeslagen en voorzieningen die ook voor beroeps gebruikelijk zijn. Tevens leidt het tot een hoger quotum aan banen in het kader van de participatiewet.	9	Van € 1.000.000 tot € 2.500.000	9	Van € 1.000.000 tot € 2.500.000	De brandweerkamer is in overleg met het ministerie van BZK en het ministerie van J en V over alternatieven die passen binnen het Europses stelsel. Recent hebben de ministeries na bestuurlijk overleg bevestigd dat er sprake is van een gezamenlijk probleem ten aanzien van de juridische positie van de vrijwillige brandweer. De ministeries stellen voor dat dit kan worden aangepakt door het voltallig personeel van de veiligheidsregio (vrijwilligers, beroepsbrandweer en overig personeel) tijdelijk uit te zonderen van de WNRA (tot uiterlijk 1/1/2021). Deze pragmatische oplossing biedt voor de komende periode ruimte om de geconstateerde problematiek structureel te kunnen oplossen.

Risicocategorie	Risico's	Burap 2018		Jaarrekening 2018		Beheersmaatregelen
		Score	Financiële impact	Score	Financiële impact	
Wet- en regelgevings risico's	**Tweede loopbaanbeleid** We hebben als werkgever de verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor een toekomstperspectief voor medewerkerkers die beroepsmatig repressief werk verrichten. De ontwikkelingen omtrent dit tweede loopbaanbeleid vormen een risico voor de organisatie.	4	Van € 1.000.000 tot € 2.500.000	4	Van € 1.000.000 tot € 2.500.000	● Uitvoeringskader opstellen vaststellen voor het tweede loopbaanbeleid. ● Medewerkers bewust maken van hun eigen verantwoordelijkheid. Het besef dat ze zelf aan zet zijn is nog niet voldoende doorgedrongen. Leidinggevenden zijn hierover met medewerkers in gesprek en weten hoe medewerkers kunnen faciliteren. ● In het eerste kwartaal 2018 worden 5 speerpunten besproken varierend van beleid gericht op vitaliteit van medewerkers tot activiteiten om door en uitstroom te bevorderen.
Operationele risico's	**Aansprakelijkstelling VRMWB door WRT, ISK en Wartsila** Gemeente Moerdijk, VRMWB en onderdelen van de Staat der Nederlanden worden door de verzekeringsmaatschappijen van omliggende bedrijven van Chemie Pack in Moerdijk verantwoordelijk gehouden voor de schade die zij zeggen te hebben geleden als gevolg van de brand op 5 januari 2011. Inmiddels is duidelijk dat er een dagvaardiging komt. Er is nog geen definitieve dagvaarding uitgebracht door eisende partijen.	2	Onbekend	2	Onbekend	We laten ons bijstaan door specialisten van Pels Rijcken Drooglever en Fortuyn advocaten. Daarnaast zijn met de gemeente Moerdijk en de Staat der Nederlanden, die ook in de aansprakelijkstelling worden betrokken, afspraken gemaakt om gezamenlijk op te blijven trekken en waar nodig tijdig af te stemmen. Onduidelijk is of het überhaupt tot een proces komt en wat bij verlies de kostenverdeling van de claim gaat zijn. Diverse voorbereidingen en aanvullende onderzoeken (onder andere over brandverloop, aanpak bestrijding en effecten van bepaalde stoffen) zijn afgerond.
	Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) De invoering van LMS en daarmee de gemeenschappelijke meldkamer in Bergen op Zoom (BoZ) leidt tot een aantal risico's en onduidelijkheden. De belangrijkste zijn: 1) Rondom personeel is het nog onduidelijk hoe wordt omgegaan met de risico's ten aanzien van boventalligheid en mogelijke frictiekosten. Daarnaast stromen medewerkers uit omdat zij er voor kiezen niet mee te verhuizen. Dit heeft impact op de going concern en het project, zowel in capaciteit als kennis en kunde. 2) Bij de processen zal men telkens af moeten wegen wat uitstel kan hebben en welke processen afgestemd moeten worden om integratie en een soepele overgang met GMK zeeland (GMZ) in BoZ mogelijk te maken. 3) Stagnering in de uitrol C2000 heeft zowel financiële gevolgen als gevolgen voor de datum van het operationeel gaan van meldkamer BoZ en het project Samenwerken. 4) De detailuitwerking van het multi-gedeelte (RCC/CaCo) van de nieuwe meldkamer moet de plaatsvinden. Dit kan nog financiële gevolgen hebben voor de begroting van de VRMWB vanaf 2020.	4	Van € 1.000.000 tot € 2.500.000	4	Van € 500.000 tot € 1.000.000	● Om de eventuele financiële risico's op te vangen is een reserve gevormd. ● Project samenwerken is opgestart, Indien gezamenlijke inkoop en beheer efficiency op levert of het samenwerkingsproces bevordert, wordt er gezamenlijk geïnvesteerd. ● Door het uitwerkingskader zijn eenmalige middelen ontvangen (€ 500.000) voor achterblijvende kosten van de meldkamer. ● In het uitwerkingskader meldkamer (2018) is overeengekomen dat het beheer van de LMS (Landelijke Meldkamer Samenwerking) in handen komt van de Nationale Politie. Hierbij zijn tevens afspraken gemaakt over het beheer van de meldkamer en de budgetoverdracht hiervan. ● Doordat het uitwerkingskader steeds vastere vorm aanneemt, er eenmalige middelen zijn ontvangen en omdat bij het opstellen van de nieuwe VRMWB begroting 2019-2023 gebleken is dat de frictiekosten lager uitvallen dan eerder begroot, is het financiële risico naar beneden bij gesteld.
	C2000 **H**et eigen communicatiesysteem voor politie, brandweer, ambulance en marechaussee wordt compleet vernieuwd. De overgang van het huidige naar het vernieuwde systeem is een grote operatie. De aanpassing is nodig omdat de technische levensduur van het netwerk tegen het einde loopt. De migratie in nu al meerdere keren uitgesteld en een nieuwe datum is nog onzeker. De hoop / verwachting is nu tweede kwartaal 2019. De migratie vindt in één keer plaats op één dag voor het gehele land en daarbij bestaat er een risico dat de overgang niet goed verloopt. Daarnaast kan de overgang en planning van onze nieuwe gezamenlijke meldkamer in Bergen op Zoom (eind 2019 / begin 2020) in de problemen komen als de migratie nog verder naar achteren schuift, naar het najaar 2019.	3	nvt	3	nvt	Het project wordt vanuit het ministerie van V en J georganiseerd. Binnen het project zijn maatregelen genomen om het risico te verkleinen. Daarnaast is er een voorbereidend ROT waarin multidisciplinair de migratie wordt voorbereid. Hierin zijn maatregelen bedacht om de migratiedag te overbruggen en is een noodscenario uitgewerkt.
	Aansprakelijkstelling Door veranderingen in de maatschappij wordt de veiligheidsregio steeds vaker aansprakelijk gesteld na een repressief optreden, waarbij de juistheid van het optreden wordt betwist.	4	nvt	4	nvt	De veiligheidsregio heeft dit risico afgedekt met een verzekering.
	Fort Oranje De gemeente Zundert legt een financiële claim neer bij de eigenaar van Fort Oranje. Hierin is een groot deel van de door de veiligheidsregio gemaakte kosten meegenomen. Dit is een positief risico in de jaarrekening.	nvt	Van € -500.000 tot € -1.000.000	nvt	Van € -500.000 tot € -1.000.000	

Financiële kengetallen
Onderstaande tabel geeft de financiële kengetallen weer die op grond van het BBV verplicht moeten worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Kengetallen	Rekening 2017	Begroting 2018	Rekening 2018
Netto schuldquote	34%	46%	38%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	34%	46%	38%
Solvabiliteitsratio	37%	21%	32%
Structurele exploitatieruimte	3%	0%	2%

De netto schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast van Veiligheidsregio MWB aan ten opzichte van de eigen middelen en geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. In 2018 is de netto schuldquote beperkt toegenomen door de door de inzet van eigen middelen, voor onder andere de investeringen.
In de begroting 2018 was rekening gehouden met een hogere inzet van eigen middelen (schatkistbankieren) en een toename van de schulden, om de investeringen te kunnen financieren. De investeringen in 2018 blijken lager dan begroot, waardoor niet de gehele inzet van eigen middelen nodig is geweest, dan wel minder toename van de schulden nodig is geweest.

Voor Veiligheidsregio MWB is geen verschil zichtbaar tussen de netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen. Dit wordt veroorzaakt doordat er geen kapitaalvestrekkingen zijn gedaan aan bijvoorbeeld deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen of overige verbonden partijen.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Dit geeft aan in welke mate de Veiligheidsregio in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Doordat de reserves afnemen, daalt ook de solvabiliteit. In 2018 werd 32% van het balanstotaal gedekt door het eigen vermogen. In de begroting 2018 was rekening gehouden met aanzienlijke investeringen en een toename van de schulden ter financiering hiervan. Doordat de investeringen slechts beperkt zijn toegenomen is de solvabiliteit hoger dan eerder begroot.

De structurele exploitatieruimte geeft aan of de structurele lasten gedekt worden door structurele baten en de exploitatie hiermee in evenwicht is. Dit wordt beoordeeld door de structurele lasten, inclusief de structurele toevoegingen aan reserves, af te zetten tegen de structurele baten, inclusief de structurele onttrekkingen aan reserves.
Over 2018 is er sprake geweest van een structureel evenwicht van de exploitatie, met andere woorden structurele baten zijn ingezet ter dekking van structurele lasten.

3.5 Onderhoud kapitaalgoederen

In artikel 12 van het BBV wordt aangegeven wat de beleidskaders zijn van het onderhoud van de kapitaalgoederen, de hieruit voortvloeiende financiële consequenties en de vertaling van deze consequenties in de begroting. Veiligheidsregio MWB beschikt over een aanzienlijke omvang kapitaalgoederen. Met het onderhoud van de kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Deze kapitaalgoederen bestaan uit materieel en voertuigen. Er is door de Veiligheidsregio MWB geen voorziening groot onderhoud ingesteld ten behoeve van materieel. Er is geen achterstallig onderhoud bekend.

Gebouwen
In 2013 is een besluit genomen over de overdracht van een 9-tal kazernes van de gemeenten aan Veiligheidsregio MWB, per 31 december 2013. Hiermee berust het eigendom van deze kazernes bij de veiligheidsregio. Een kazerne is eind 2017 terug overgedragen aan een gemeente. Het eigendom van de overige 60 kazernes, waar Veiligheidsregio MWB gebruik van maakt, berust nog bij de gemeenten. Naast de brandweerkazernes wordt tevens gebruik gemaakt van een kantoorpand van de GGD West-Brabant, waarvan een gedeelte wordt gehuurd.
Voor alle kazernes zijn afspraken gemaakt over het onderhoud van de overgenomen kazernes, op basis van demarcatielijsten en meerjaren onderhoudsplannen. De veiligheidsregio heeft een voorziening gevormd voor het egaliseren van de in de tijd gespreide onderhoudskosten. De voorziening is ingesteld en wordt gevoed op basis van het meerjaren onderhoudsplan dat voor elke kazerne is opgesteld. Dit plan is in 2018 geactualiseerd waarop de dotatie en de stand van de voorziening is aangepast. In de toelichting van de balans bij de voorziening is dit financieel verduidelijkt.

In 2018 hebben de inspanningen rond de realisatie van Safety Village zich met name gericht op het opnieuw engineeren van het oefencentrum en het op de markt zetten van de diverse deelprojecten. De grootste deelprojecten (lage stookgebouw en hoge stookgebouw, opslagloods, kantoor- en kantinegebouw, renovatie les- en douchegebouw) zijn in 2018 aanbesteed en worden grotendeels eerste helft 2019 gerealiseerd. Een en ander zal uiteraard passen binnen de afgegeven vergunningen en de voor de vernieuwing beschikbare budgetten. Enkele benodigde functionaliteiten kunnen vanuit milieu oogpunt niet op de locatie van Safety Village worden gerealiseerd. Hiervoor wordt gezocht naar een alternatieve invulling.

Materieel en voertuigen
Veiligheidsregio MWB heeft een grote vloot aan voertuigen. Bij aanbesteding van deze voertuigen is een onderhoudscontract afgesloten. Voor de bepakking van de voertuigen is in 2018 gekozen voor een vernieuwd werkproces waarbij in 2018 onderhoudscontracten zijn afgesloten met leveranciers. Daarnaast is Veiligheidsregio MWB zelf een deel van de bepakkingswerkzaamheden in eigen beheer gaan uitvoeren. Er is door Veiligheidsregio MWB geen voorziening groot onderhoud ingesteld t.b.v. materieel. Vooralsnog is hier geen noodzaak toe en gelden de afgesloten contracten als normering. Er is momenteel geen sprake van achterstallig onderhoud binnen onze vloot.

Financiële consequenties
Voorvloeiende financiële consequenties worden beschreven in de Verschillenanalyse Thema Incidentbestrijding, in de paragraaf Investeringen en in de bijlage Intekentaken Gemeenten.

3.6 Verbonden partijen

Er is sprake van een verbonden partij volgens het BBV als er sprake is van zowel een bestuurlijk als een financieel belang voor Veiligheidsregio MWB. Het bestuurlijk belang komt tot uitdrukking in de zeggenschap. Het financieel belang komt tot uitdrukking in het aan de verbonden partij ter beschikking gestelde bedrag. Dat is niet verhaalbaar als de verbonden partij failliet gaat, of waarvoor aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Veiligheidsregio MWB is een samenwerkingsverband op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, waaraan 26 gemeenten deelnemen. Vastgelegd is dat de deelnemende gemeenten er zorg voor dragen dat Veiligheidsregio MWB over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd is. Hierdoor is Veiligheidsregio MWB een verbonden partij voor de 26 gemeenten.
Veiligheidsregio MWB zelf kent geen verbonden partijen conform de definitie van het BBV. Desondanks zijn er wel partijen waar sprake is van een structureel samenwerkingsverband. Deze worden hieronder toegelicht.

Gemene rekening GHOR
Met ingang van 1 januari 2014 is voor de bedrijfsvoering van de GHOR een dienstverleningsovereenkomst afgesloten met de GGD West-Brabant. De dienstverleningsovereenkomst is geformaliseerd in een overeenkomst kosten voor gemene rekening, waarin de activiteiten van de GHOR zijn ondergebracht. De gemeenschappelijke regelingen GGD West-Brabant, GGD Hart voor Brabant en Veiligheidsregio MWB maken deel uit van deze gemene rekening.
In de gemene rekening zijn de kosten opgenomen ten aanzien van het personeel (inclusief de kosten van ziekte, arbeidsongeschiktheid en ontslag), de toerekenbare overhead en de overige kosten van de GHOR. Ter verdeling van het werkelijke niveau van de kosten is een verdeelsleutel tussen de partijen afgesproken. Veiligheidsregio MWB participeert voor een aandeel van 93,65% in de gemene rekening.

Het instellen en in stand houden van een GHOR is een taak van de Veiligheidsregio. De GHOR is een onderdeel van de GGD en opgenomen in de begroting en jaarrekening van de GGD. Met ingang van 1 januari 2017 vindt er geen consolidatie meer plaats van de cijfers van de GHOR met de Veiligheidsregio. De bijdrage van de Veiligheidsregio aan het in stand houden van de GHOR is opgenomen in de begroting en jaarrekening van de Veiligheidsregio. De doelstellingen en resultaten van de GHOR worden verantwoord onder thema geneeskundige zorg.

Publiek-Private Samenwerking (PPS) Moerdijk
Vanaf 1 februari 2013 is er op het Zeehaven- en Industrieterrein van Moerdijk een beroepspost ingesteld die 24 uur per dag zowel (overheids)basisbrandweerzorg als bedrijfsbrandweerzorg biedt. Dit is vastgesteld in een overeenkomst tussen de Stichting Bedrijfsbrandweerzorg Moerdijk (SBM) en Veiligheidsregio MWB. In de overeenkomst zijn nadere afspraken vastgelegd over de financiering, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van beide partijen.

De post is continu bezet door 6 personen. Voor de bedrijfsbrandweertaak beschikt de post over een tankautospuit industrieel en een schuimblusvoertuig. Deze kunnen ook worden ingezet voor de

basisbrandweerzorg op het terrein. Daarnaast beschikt de post over een hoogwerker voor de basisbrandweerzorg die ook buiten het terrein ingezet kan worden. Ten behoeve van de bedrijfsbrandweerzorg is personeel specifiek en aanvullend opgeleid en geoefend. In 2018 is het Bedrijfsbrandweer Veiligheidsbeheersysteem (VBS) voor de post Moerdijk Haven geïmplementeerd. Alle wijzigingen worden dagelijks verwerkt, zodat het systeem actueel is en blijft.

Publiek-Private Samenwerking voor blusboot
De Veiligheidsregio MWB heeft een waakvlamovereenkomst met de firma BST te Dinteloord voor de incidentbestrijding op de vaarwegen rondom Volkerak en Schelde-Rijnverbinding. BST exploiteert en beheert de blusboot (Furie 4) en de nautische bemanning. De brandweer levert een opstapbemanning die is opgeleid en geoefend naar de huidige eisen.

Veiligheidsregio MWB en Veiligheidsregio Zeeland werken al lange tijd samen bij het bestrijden van incidenten op het Schelde-Rijnkanaal. Om deze interregionale samenwerking te formaliseren is een samenwerkingsovereenkomst opgesteld door beide veiligheidsregio’s. Hierin is een aantal algemene uitgangspunten en operationele afspraken vastgelegd. Met deze overeenkomst wordt bijgedragen aan een betere brandweerzorg en voldoet de samenwerking tussen partij- en nog meer aan de eisen die de wet en maatschappij hieraan stellen.

Bij incidenten op het Schelde-Rijnkanaal is het niet altijd direct duidelijk binnen welke veiligheidsregio het incident plaatsvindt. Daarom zullen meestal beide meldkamers de melding ontvangen, contact met elkaar zoeken en de hulpverlening opstarten. Tussen beide regio’s is in een samenwerkingsovereenkomst een verantwoordelijkheidsverdeling afgesproken. Als het gaat om Search & Rescue (SAR) wordt de Eendracht vanuit Tholen (VRZ) gealarmeerd en bij brand en IBGS (Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen) wordt de Furie 4 uit Dinteloord gealarmeerd. Tijdens een incident treden beide vaartuigen gezamenlijk op.

4 Jaarrekening

4.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen
De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Materiële vaste activa
In de financiële verordening ex. 212 Gemeentewet artikel 10 staan de richtlijnen met betrekking tot waardering en afschrijving van vaste activa beschreven. Deze richtlijnen zijn uitgewerkt in de beleidsnota 'Waardering en afschrijving vaste activa'. Deze nota wordt elke vier jaar geactualiseerd en vastgesteld door het Algemeen Bestuur, wat in 2018 voor het laatst is gebeurd. De afschrijvingspercentages zijn gebaseerd op de economische levensduur van de activa. In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de gehanteerde afschrijvingspercentages.

	Afschrijvings-termijn in jaren
Gronden en terreinen	
grond	0
Bedrijfsgebouwen	
Bedrijfsgebouwen	5-40
Verbouwingen	10
Vervoermiddelen	
Personenauto's	5-10
Brandweerauto's en overig groot materieel	10-20
Brandweervaartuig	15
Machines, apparaten en installaties	
Machines, apparaten en installaties	5-20
Overige materiële vaste activa	
Hardware en ICT infrastructuur	2-5
Software	3-5
Inrichting en inventaris gebouwen	10-20
Inventaris voertuigen	5-15
Verbindingsmiddelen en communicatie-apparatuur	5
Persoonlijke bescherming	5-10

De materiële vaste activa zijn opgenomen op basis van historische waarderingsgrondslagen, respectievelijk vervaardigingprijs minus een lineaire afschrijving.

De kazernes zijn in de balans opgenomen tegen verkrijgingsprijs verminderd met afschrijvingen, zijnde de boekwaarde. Voor het afschrijven van de activa worden de termijnen van de veiligheidsregio gehanteerd.

Vorderingen, voorzieningen en schulden
Deze zijn gewaardeerd tegen de nominale waarden.

Resultaatbepaling
Het saldo van de jaarlijkse baten en lasten vormt het resultaat. Dit resultaat en de bestemming daarvan wordt door het AB vastgesteld.

Financiële positie
De jaarlijkse exploitatielasten van de Veiligheidsregio MWB worden gedekt door jaarlijks toegekende rijksbijdragen en bijdragen van de deelnemende gemeenten. Daarnaast verstrekt het Rijk specifieke doeluitkeringen. De deelnemende gemeenten zijn verplicht bij te dragen in het exploitatiesaldo van Veiligheidsregio MWB.

4.2 Balans

ACTIVA		31-12-2017		31-12-2018
Vaste activa				
Materiële vaste activa economisch nut		€ 51.368.509		€ 49.556.506
Totaal vaste activa		**€ 51.368.509**		**€ 49.556.506**
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of minder		€ 12.216.623		€ 6.463.244
Vorderingen op publiekrechtelijke lichamen	*€ 1.189.693*		*€ 1.362.970*	
Uitzettingen in Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 ja	*€ 10.351.794*		*€ 4.985.271*	
Rekening-courantverhouding met het Rijk	*€ 254.589*		*€ -*	
Overige vorderingen of uitzettingen	*€ 420.547*		*€ 115.003*	
Liquide middelen		€ 51.477		€ 38.178
Overlopende activa		€ 978.823		€ 1.450.435
a. De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkering met een specifiek bestedingsdoel				
1. Europese overheidslichamen	*€ -*		*€ -*	
3. Overige Nederlandse overheidslichamen	*€ 147.824*		*€ 34.556*	
b. Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	*€ 830.999*		*€ 1.415.879*	
Totaal vlottende activa		**€ 13.246.923**		**€ 7.951.857**
Totaal generaal		**€ 64.615.432**		**€ 57.508.363**

PASSIVA		31.12.2017		31.12.2018
Vaste passiva				
Eigen Vermogen		€ 23.716.576		€ 18.581.884
Algemene reserves	*€ -*		*€ -*	
Bestemmingsreserves	*€ 20.219.239*		*€ 16.857.523*	
Gerealiseerde resultaat	*€ 3.497.337*		*€ 1.724.361*	
Voorzieningen		€ 1.166.182		€ 1.484.414
a. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	*€ 148.752*		*€ 203.520*	
b. Voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.	*€ 1.017.430*		*€ 1.280.894*	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer				
b.2 Onderhandse leningen binnenlandse banken		€ 29.804.713		€ 25.948.842
Totaal vaste passiva		**€ 54.687.471**		**€ 46.015.140**
Vlottende passiva				
Netto schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		€ 8.306.252		€ 9.630.247
Overige schulden	*€ 8.306.252*		*€ 9.630.247*	
Overlopende passiva		€ 1.621.709		€ 1.862.976
a. Verplichtingen die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	*€ 149.696*		*€ 164.295*	
b. Ontvangen overheids-voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel				
1. Rijk	*€ 427.170*		*€ 998.427*	
3. Overige Nederlandse overheidslichamen	*€ 1.026.027*		*€ 700.254*	
c. Overige vooruitontvangen bedragen	*€ 18.816*		*€ -*	
Totaal vlottende passiva		**€ 9.927.960**		**€ 11.493.223**
Totaal generaal		**€ 64.615.432**		**€ 57.508.363**

4.3 Toelichting op de balans

ACTIVA

Vaste activa

Materiële vaste activa economisch nut

	Boekwaarde 31-12-2017	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen derden direct gerelateerd	Afwaardering wegens duurzame waarde-vermindering	Boekwaarde 31-12-2018
CB, RB, IB en Organisatie							
Gronden en terreinen	€ 2.126.148	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 2.126.148
Gebouwen	€ 11.307.876	€ 215.368	€ -	€ 385.596	€ -	€ -	€ 11.137.649
Grond weg en bouwkundige werken	€ 201.797	€ -	€ -	€ 10.714	€ -	€ -	€ 191.083
Vervoermiddelen	€ 24.092.479	€ 570.021	€ 62.750	€ 2.728.427	€ -	€ -	€ 21.871.322
Machines, apparaten en installaties	€ 1.885.324	€ 473.723	€ -	€ 417.666	€ -	€ -	€ 1.941.381
Overige materiële vaste activa	€ 11.210.560	€ 2.424.103	€ -	€ 2.330.500	€ -	€ -	€ 11.304.164
Totaal CB, RB, IB en Organisatie	**€ 50.824.183**	**€ 3.683.215**	**€ 62.750**	**€ 5.872.903**	**€ -**	**€ -**	**€ 48.571.746**
GMK							
Gebouwen	€ 111.679	€ -	€ -	€ 11.635	€ -	€ -	€ 100.044
Vervoermiddelen	€ 5.032	€ -	€ -	€ 5.032	€ -	€ -	€ -
Machines, apparaten en installaties	€ 427.615	€ 688.760	€ -	€ 231.659	€ -	€ -	€ 884.716
Totaal GMK	**€ 544.326**	**€ 688.760**	**€ -**	**€ 248.326**	**€ -**	**€ -**	**€ 984.760**
Totaal Veiligheidsregio	**€ 51.368.509**	**€ 4.371.975**	**€ 62.750**	**€ 6.121.229**	**€ -**	**€ -**	**€ 49.556.506**

Investeringen
De investeringen hebben betrekking gehad op de reguliere vervanging van dienstauto's, inventaris van diverse voertuigen. Tevens betreft dit het aanpassen gebouwen en de vervanging van persoonlijke bescherming en verbindingsmiddelen. Daarnaast is geïnvesteerd in hard- en software.

Desinvesteringen
Gedurende het jaar zijn diverse voertuigen afgestoten en verkocht. De boekwinsten –en verliezen zijn ten gunste, dan wel ten laste van de exploitatie gebracht.

Afschrijvingen
In 2018 zijn de afschrijvingen toegepast op basis van lineaire afschrijvingen, volgens de termijnen gesteld in paragraaf 4.1.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of minder

Vorderingen op publiekrechtelijke lichamen

	31-12-2017	31-12-2018
CB, RB, IB en Organisatie		
Debiteuren	€ 111.007	€ 532.807
Nog te factureren	€ 85.857	€ 38.066
Nog te ontv bcf (via gemeenten)	€ 26.802	€ 38.512
Nog te ontvangen BPM	€ -	€ 221.784
Afrekening GHOR	€ 630.336	€ 475.875
Nog te ontvangen bedragen	€ -	€ 2.174
	€ 854.002	**€ 1.309.218**
Voorziening dubieuze debiteuren	€ -	€ -
Totaal CB, RB, IB en Organisatie	**€ 854.002**	**€ 1.309.218**
GMK		
Debiteuren	€ 329.356	€ 53.752
Nog te ontvangen bedragen	€ 6.335	€ -
Totaal GMK	**€ 335.691**	**€ 53.752**
Totaal Veiligheidsregio	**€ 1.189.693**	**€ 1.362.970**

De openstaande debiteuren per 31-12-2018 is gestegen doordat in december 2018 voor € 633.000 is gefactureerd die voor groot gedeelte per 31-12-2018 nog openstaan, zoals facturen voor kosten strategische agenda naar alle Veiligheidsregio's, coördinatie- en adviesuren over 2018 naar de Omgevingsdienst, detacheringen zijn zoveel mogelijk eind 2018 afgewikkeld en daarnaast is er nog een factuur naar de Nationale politie gestuurd in verband met de caco's. Eind 2018 zijn er brandweervoertuigen aangeschaft waarvoor de BPM is teruggevraagd, wat de post ad € 221.784 verklaart.

Uitzettingen in Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

	31-12-2017	31-12-2018
CB, RB, IB en Organisatie		
Des Rijk's schatkist	€ 9.230.849	€ 4.264.823
Totaal CB, RB, IB en Organisatie	**€ 9.230.849**	**€ 4.264.823**
GMK		
Des Rijk's schatkist	€ 1.120.945	€ 720.448
Totaal GMK	**€ 1.120.945**	**€ 720.448**
Totaal Veiligheidsregio	**€ 10.351.794**	**€ 4.985.271**

Saldo schatkistbankieren is ten opzichte van 2017 een stuk lager. Dit komt door het aantrekken van een lening begin 2016 voor het aangaan van verplichtingen tot investeringen. Zowel in dat jaar als in 2017 zijn de investeringen achtergebleven en is op begroting minder uitgegeven dan verwacht. In 2018 zijn deze extra gelden gebruikt voor alle uitgaven inclusief de investeringen.

Uitzettingen in het kader van schatkistbankieren

Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	Q1	Q2	Q3	Q4
Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	€ 2.927.282	€ 2.803.157	€ 2.812.483	€ 3.122.994
Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
Kwartaalcijfer op dagbasis	**€ 32.525**	**€ 30.804**	**€ 30.570**	**€ 33.946**

Het drempelbedrag voor het schatkistbankieren voor de Veiligheidsregio Midden en West Brabant bedraagt € 659.551 (zijnde 0,75% van het begrotingstotaal ad € 87.940.152).

Rekening-courantverhouding met het Rijk

	31-12-2017	31-12-2018
GMK		
Rekening Courant	€ 254.589	€ -
Totaal GMK	**€ 254.589**	**€ -**
Totaal Veiligheidsregio	**€ 254.589**	**€ -**

Overige vorderingen of uitzettingen

	31-12-2017	31-12-2018
CB, RB, IB en Organisatie		
Debiteuren	€ 219.458	€ 67.369
Nog te ontvangen bedragen	€ 201.089	€ 47.634
	€ 420.547	**€ 115.003**
Voorziening dubieuze debiteuren	€ -	€ -
Totaal CB, RB, IB en Organisatie	**€ 420.547**	**€ 115.003**
Totaal Veiligheidsregio	**€ 420.547**	**€ 115.003**

Liquide middelen

	31-12-2017	31-12-2018
CB, RB, IB en Organisatie		
Kas	€ 5.307	€ 3.734
Bank	€ 9.892	€ 2.406
Totaal CB, RB, IB en Organisatie	**€ 15.199**	**€ 6.140**
GMK		
Kas GMK	€ 90	€ 157
Kruisposten	€ 500	€ -
Fortisbank	€ 35.688	€ 31.881
Totaal GMK	**€ 36.278**	**€ 32.038**
Totaal Veiligheidsregio	**€ 51.477**	**€ 38.178**

Overlopende activa

a de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkering met een specifiek bestedingsdoel.

3 overige Nederlandse overheidslichamen

	31-12-2017	Toevoeging	Ontvangen bedragen	31-12-2018
CB, RB, IB en Organisatie				
IOV-gelden 2017	€ 147.824	€ -	€ 147.824	€ -
IOV-gelden 2018	€ -	€ 186.265	€ 151.709	€ 34.556
Totaal Veiligheidsregio	**€ 147.824**	**€ 186.265**	**€ 299.533**	**€ 34.556**

b overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

	31-12-2017	31-12-2018
CB, RB, IB en Organisatie		
Vooruitbetaalde bedragen	€ 585.097	€ 386.649
Voorschotten salaris	€ -	€ 5.830
Ontvangen levensloop	€ 17.996	€ 48.797
Onderhanden werk activa	€ 144.779	€ 950.945
Totaal CB, RB, IB en Organisatie	**€ 747.872**	**€ 1.392.221**
GMK		
Vooruitbetaald	€ 83.127	€ 23.658
Totaal GMK	**€ 83.127**	**€ 23.658**
Totaal Veiligheidsregio	**€ 830.999**	**€ 1.415.879**

Onderhanden werk activa: gedurende 2018 zijn we gestart met de nieuwbouw Safety Village (€400.000), aanschaf van twee AGS voertuigen (€109.000) en het verder uitbreiden van het AVLS systeem (€94.000). Dit verklaart de stijging ten opzichte van 2017.

PASSIVA

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is in vergelijking met vorige jaar drastisch verlaagd. De resultaatbestemming van 2017 is voor grootste gedeelte terugbetaald aan de gemeenten. Daarnaast is er op basis van een AB-besluit van 1 februari 2018 de vrijval van diverse reserves ook terugbetaald aan de gemeenten.

Algemene reserves

Het AB heeft in maart 2012 besloten om de algemene reserve van Veiligheidsregio MWB op te heffen. De reden hiervoor is dat in de begrotingsrichtlijnen is gesteld dat een gemeenschappelijke regeling geen algemene reserve mag hebben. Elke deelnemende gemeente houdt een algemene reserve aan die onder andere is bestemd voor de risico’s die voortvloeien uit de gemeenschappelijke regelingen waarin wordt deelgenomen.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves van Veiligheidsregio MWB zijn opgenomen in een meerjarig bestedingspatroon, waarin de uitnutting van de gevormde bestedingsreserves wordt aangegeven. Per reserve is een plafond vastgesteld dat geldt als bovengrens per reserve. In 2018 worden de volgende bestemmingsreserves onderscheiden:

	31-12-2017	Toevoegingen baten en lasten	Onttrekkingen baten en lasten	Toevoeging/ onttrekking resultaat 2017	Vermindering en afschrijvingen activa	31-12-2018
Rampenbestrijding	€ 43.068	€ -	€ -	€ -43.068	€ -	€ -
Egalisatiereserve kapitaallasten	€ 8.700.000	€ 7.697.876	€ 5.916.990	€ -3.700.000	€ -	€ 6.780.886
Temporiseren bezuinigingen	€ 283.500	€ -	€ 283.500	€ -	€ -	€ -
Transitieproces bedrijfsschool	€ 304.335	€ -	€ 97.178	€ -	€ -	€ 207.157
Risicobeheersing/Brandveilig leven	€ 31.499	€ -	€ 22.325	€ -	€ -	€ 9.174
Brand Moerdijk	€ 32.802	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 32.802
Reserve proj STOOM/OMS/Challenge	€ 3.240	€ -	€ -	€ -3.240	€ -	€ -
Reserve toolbox	€ 23.384	€ -	€ -	€ -23.384	€ -	€ -
Reserve onderzoek bluswater	€ 52.455	€ -	€ -	€ -52.455	€ -	€ -
Transitie GMK	€ 2.389.215	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 2.389.215
Extra bijdrage BDUR gelden	€ 3.185.024	€ -	€ 237.950	€ -	€ -	€ 2.947.074
Specifieke bijdrage BDUR ivm BCF	€ 1.773.034	€ -	€ 140.000	€ -	€ -	€ 1.633.034
BTW compensatie gemeenten	€ 633.119	€ -	€ 74.463	€ -558.656	€ -	€ -
Informatievoorziening (NCW, NL-alert)	€ 1.352.364	€ -	€ 129.511	€ -	€ -	€ 1.222.853
Professionaliseren crisisorganisatie	€ 68.891	€ -	€ 45.137	€ -	€ -	€ 23.754
Nieuwe beleidscylcus	€ 62.634	€ -	€ -	€ -62.634	€ -	€ -
Exploitatieresultaat	€ 719.244	€ -	€ -	€ 719.244	€ -	€ 1.438.488
Implementatie/uitwerking gem.	€ 298.612		€ 125.524	€ -	€ -	€ 173.088
Arbeidsveiligheid	€ 133.840	€ -	€ -	€ -133.840	€ -	€ -
Opleiding duiken	€ 57.457	€ -	€ -	€ -57.457	€ -	€ -
Nationale reddingsvloot 2018	€ 27.000	€ -	€ 27.000	€ -	€ -	€ -
Bestuurlijke impuls GROS/BZ/BRZO	€ 44.524	€ -	€ -	€ -44.524	€ -	€ -
Oms vergoeding	€ -	€ -	€ 547.500	€ 547.500		€ -
Totaal Veiligheidsregio	**€ 20.219.239**	**€ 7.697.876**	**€ 7.647.078**	**€ -3.412.513**	**€ -**	**€ 16.857.523**

Rampenbestrijding
Het saldo van de reserve is vrijgevallen aan de deelnemende gemeenten, zoals besloten in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 1 februari 2018.

Egalisatiereserve kapitaallasten
Met ingang van 1 januari 2015 is de egalisatiereserve kapitaallasten ingesteld. In 2018 is conform begroting een bedrag van € 7,7 miljoen toegevoegd en zijn de werkelijke kapitaallasten onttrokken. Het plafond van de reserve is vastgesteld op € 8,7 miljoen. De stand van de reserve eind 2018 blijft onder het plafond. Op basis van het geactualiseerde investeringsplan is de reserve toereikend om de kapitaallasten de komende jaren te dekken.

Temporiseren bezuinigingen
De reserve heeft tot doel om de geplande bezuinigingen over een langer tijdspad te realiseren. De laatste onttrekking heeft in 2018 conform begroting plaatsgevonden.

Transitieproces bedrijfsschool
De reserve is ingesteld om de uitgaven te dekken die samenhangen met het aanpassen en positioneren van de bedrijfsschool in de continu veranderende markt. De samenwerking met de firma Haagen voor de ontwikkeling van het nieuwe oefencentrum is beëindigd. De kosten die hiermee samenhangen zijn onttrokken uit de reserve.

Risicobeheersing en Brandveilig Leven
De reserve is ingesteld voor maatregelen die bijdragen aan brandpreventie en risicomanagement. In 2018 is de onttrekking ingezet ter dekking van de afschrijvingskosten van het ingevoerde workflow systeem (First Watch).

Brand Moerdijk
Bij de resultaatbestemming 2010 heeft het AB besloten om het voordelige exploitatieresultaat 2010 te storten in een bestemmingsreserve Brand Moerdijk. Deze reserve dient ter dekking voor juridische bijstand in relatie met de brand in Moerdijk. In 2018 heeft er conform begroting geen onttrekking plaats gevonden. Veiligheidsregio MWB is, samen met gemeente Moerdijk en de Staat der Nederlanden, aansprakelijk gesteld door de omliggende bedrijven van Chemiepack voor de schade die zij hebben geleden bij de brand. In 2017 is de dagvaarding gekomen. Het totaal bedrag dat de eisers hebben opgenomen voor alle partijen tezamen is € 27 miljoen. Het is nog niet in te schatten welk deel hiervan voor Veiligheidsregio MWB is. Het AB heeft 1

februari 2018 besloten het risico van de aansprakelijkheid Brand Moerdijk niet op te nemen in deze reserve. Indien Veiligheidsregio MWB daadwerkelijk aansprakelijk wordt gesteld en de hoogte van het bedrag bekend is, wordt hierover nadere informatie richting gemeenten gegeven. De kosten van de juridische bijstand worden vooralsnog gedekt door de verzekering.

Reserve project STOOM/OMS/Challange
Het saldo van de reserve is vrijgevallen aan de deelnemende gemeenten, zoals besloten in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 1 februari 2018.

Reserve Toolbox
Het saldo van de reserve is vrijgevallen aan de deelnemende gemeenten, zoals besloten in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 1 februari 2018.

Reserve Onderzoek bluswater
Het saldo van de reserve is vrijgevallen aan de deelnemende gemeenten, zoals besloten in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 1 februari 2018.

Transitie GMK
De reserve transitie GMK is ingesteld ten behoeve van de ontwikkelingen in het kader van de LMS (Landelijke Meld- kamer Samenwerking) en de verhuizing naar het nieuwe gebouw in Bergen op Zoom. Deze kosten zijn berekend in de Businesscase Meldkamer Bergen op Zoom (2016) voor de dekking van de projectkosten, frictiekosten en eventuele desinvesteringen. Tevens is een gedeelte van deze reserve bedoeld ter ondersteuning van de CaCo-functie binnen de Meldkamer Midden- en West-Brabant. In 2018 is geen onttrekking geweest voor deze reserve. De onttrekking is voornamelijk gepland voor 2019 en 2020. De omvang van deze reserve lijkt voldoende om de transitiekosten te kunnen dragen. Eventuele overschotten zullen naar verhouding van de ingelegde gelden worden terugbetaald.

BDuR-gelden strategische projecten
In 2018 is er voor incidentele strategische projecten € 237.950 onttrokken aan de reserve. De toevoeging aan de reserve is afhankelijk van het behaalde resultaat.

BDuR BTW
Conform begroting is een bijdrage van € 140.000 uit de reserve onttrokken.

BTW compensatie gemeenten
Het saldo van de reserve is vrijgevallen aan de deelnemende gemeenten, zoals besloten in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 1 februari 2018. Hierbij zijn Oosterhout en Wijk en Aalburg niet in de sleutel opgenomen omdat zij al een deel van de reserve ontvangen hadden.

Informatievoorziening
In 2018 is expertise ingehuurd voor diverse tijdelijke IV projecten waaronder planontwikkeling connectiviteit en de aanbesteding van het TIS contract. Hiervoor is € 129.510 onttrokken uit de reserve.

Professionaliseren crisisorganisatie en -communicatie
Voor de uitwerking en implementatie van het regionaal crisisplan Veiligheidsregio MWB 2012-2016 is een programma opgesteld. De reserve Professionaliseren Crisisorganisatie wordt met name ingezet voor onderzoek naar en de ondersteuning van technische facilitaire zaken. In 2018 is € 45.137 onttrokken aan de reserve. Deze reserve wordt conform het AB besluit van 1 februari 2018 niet voortgezet in 2019. Het resterende bedrag wordt teruggegeven aan de gemeenten.

Nieuwe beleidscyclus
Deze reserve is conform het AB besluit van 1 februari 2018 niet voortgezet in 2018. Het resterende bedrag is teruggegeven aan de gemeenten.

Crises- en calamiteitenreserve
Deze bestemmingsreserve is bedoeld voor het opvangen van uitgaven in verband met crises en calamiteiten binnen de regio, waar in de lopende begroting niet of onvoldoende ruimte voor is. Hierdoor kunnen, in het geval van onvoorziene omstandigheden, de uitgaven door Veiligheidsregio MWB worden gedragen en hoeven deze niet met de betreffende gemeenten te worden verrekend. In 2018 is door het bestuur besloten de reserve te verhogen naar maximaal 2% van de begroting. In 2018 hebben zich geen grote crises of calamiteiten voorgedaan.

Regionale bevolkingszorg
In 2018 is gewerkt aan de evaluatie van het districtenmodel, prestatiedoelstellingen en een nieuw organisatieplan. De colleges en gemeentesecretarissen zijn uitgenodigd voor verschillende trainingen. Deze kosten (€ 125.524) zijn in 2018 uit de reserve gedekt. Het Algemeen Bestuur heeft 1 februari 2018 besloten dat deze reserve na 2018 wordt samengevoegd met de crises- en calamiteitenreserve. Het resterende saldo dat overgeheveld wordt bedraagt €173.088.

Arbeidsveiligheid
Het saldo van de reserve is vrijgevallen aan de deelnemende gemeenten, zoals besloten in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 1 februari 2018.

Opleiding duiken
Het saldo van de reserve is vrijgevallen aan de deelnemende gemeenten, zoals besloten in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 1 februari 2018.

Nationale reddingsvloot 2018
Dit bedrag is ingezet voor de inzet van de nationale reddingsvloot in 2018.

Bestuurlijke impuls GROS/ BZ/ BRZO
Het saldo van de reserve is vrijgevallen aan de deelnemende gemeenten, zoals besloten in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 1 februari 2018.

OMS vergoeding
De OMS-inkomsten zijn met ingang van het 2e kwartaal 2018 vervallen. Ter compensatie van deze inkomsten is vanuit het resultaat 2017 € 547.500 gereserveerd. Deze reserve is in 2018 volledig ingezet ter dekking van de exploitatie.

Nog te bestemmen resultaat

	31-12-2017	Toevoegingen/ onttrekkingen baten en lasten	Toevoegingen/ onttrekkingen resultaat 2017	Vermindering en afschrijvingen activa	31-12-2018
Totaal Veiligheidsregio	**€ 3.497.337**	**€ 1.724.361**	**€ -3.497.337**	**€ -**	**€ 1.724.361**

Voorzieningen
a Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

	31-12-2017	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	31-12-2018
CB, RB, IB en Organisatie					
Voorziening ABGL	€ 148.752	€ 41.953	€ 190.705	€ -	€ -
Regeling centralisten	€ -	€ 203.520			€ 203.520
Totaal Veiligheidsregio	**€ 148.752**	**€ 245.473**	**€ 190.705**	**€ -**	**€ 203.520**

Voorziening ABGL
Deze voorziening omvat de verplichtingen vanwege getroffen outplacementtrajecten waarbij de werknemers geadviseerd en ondersteund worden naar nieuw werk. De daadwerkelijke kosten aan de dienstverlener die in het traject voorziet, zijn ten laste gebracht van deze voorziening.

Regeling centralisten
Vanwege het relatief kort na de samenvoeging van de meldkamer bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van 2 centralisten is een minnelijke regeling met hen getroffen om voorafgaand aan de samenvoeging met pensioen te kunnen gaan.

Voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren

	31-12-2017	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	31-12-2018
CB, RB, IB en Organisatie					
Onderhoud huisvesting	€ 1.017.430	€ 579.500	€ 316.036	€ -	€ 1.280.894
Totaal Veiligheidsregio	**€ 1.017.430**	**€ 579.500**	**€ 316.036**	**€ -**	**€ 1.280.894**

Onderhoud huisvesting

In 2013 heeft het bestuur ingestemd met het vormen van een voorziening onderhoud huisvesting om de onderhoudskosten van de gebouwen in tijd te kunnen spreiden. De voorziening wordt gevoed op basis van een meerjaren onderhoudsplan (MJOP) dat voor elke kazerne is opgesteld en waarop periodiek actualisering plaatsvindt. Eind 2018 heeft deze actualisering van de MJOP's plaatsgevonden zodat toekomstige aanspraken (20 jaar) ten behoeve van de uitvoering van het onderhoud van de gebouwen als gebruiker is gewaarborgd en inzichtelijk is gemaakt. De voorziening voor het planmatige onderhoud is daarop aangepast. Als gevolg daarvan is een bedrag van € 579.500 in de voorziening gestort. De werkelijke kosten die in 2018 zijn uitgegeven voor het planmatig onderhoud bedroegen € 316.036. Dit bedrag is onttrokken aan de voorziening.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

b.2 Onderhandse leningen (binnenlandse banken)

	Saldo 31-12-2017	Vermeer-deringen	Aflossing 2018	Saldo 31-12-2018	Rentelast 2018	Rentelast 2017
CB, RB, IB en Organisatie						
Lening 40.82959 (7,92%)	€ 251.591	€ -	€ 31.298	€ 220.293	€ 11.228	€ 12.612
Lening 40.102543 (4,34%)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.466
Lening 40.103431 (4,2%)	€ 100.000	€ -	€ 100.000	€ -	€ 502	€ 4.702
Lening 40.104223 (4,25%)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 985
Lening 40.105428 (2,92%)	€ 1.993.750	€ -	€ 725.000	€ 1.268.750	€ 44.986	€ 66.156
Lening 40.105429 (3,41%)	€ 5.045.250	€ -	€ 651.000	€ 4.394.250	€ 158.169	€ 180.368
Lening 40.105430 (3,68%)	€ 2.639.250	€ -	€ 207.000	€ 2.432.250	€ 92.363	€ 99.981
Lening 40.108835 (2,65%)	€ 12.449.872	€ -	€ 1.491.573	€ 10.958.299	€ 328.275	€ 338.021
Lening 40.110376 (1,22%)	€ 5.200.000	€ -	€ 400.000	€ 4.800.000	€ 61.407	€ 66.287
Lening 40.110377 (0,84%)	€ 2.125.000	€ -	€ 250.000	€ 1.875.000	€ 16.450	€ 18.550
Totaal CB, RB, IB en	€ 29.804.713	€ -	€ 3.855.871	€ 25.948.842	€ 713.379	€ 789.128
Totaal Veiligheidsregio	**€ 29.804.713**	**€ -**	**€ 3.855.871**	**€ 25.948.842**	**€ 713.379**	**€ 789.128**

Van bovengenoemde leningenportefeuille wordt een bedrag van € 2.548.942 afgelost in het jaar 2019.

Vlottende passiva

Netto schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

	31-12-2017	31-12-2018
CB, RB, IB en Organisatie		
Nog af te dragen BTW	€ 48.626	€ 79.838
Crediteuren	€ 2.389.928	€ 2.930.489
Nog te betalen rente leningen	€ 119.671	€ 99.596
Correctie ZVW 2017	€ 494.409	€ -
Afrekening FLO gemeenten	€ -	€ 438.639
Verstrekt ouderdomspensioen	€ 192.019	€ 176.441
Nog te betalen salarissen	€ 6.081	€ 67.547
Overige nog te betalen bedragen	€ 508.094	€ 488.720
Salarissen 13e maand	€ 956.193	€ 1.028.409
Af te dragen loonheffingen	€ 3.076.611	€ 3.142.302
Nog te betalen afdrachten ABP, IZA, etc	€ 471.724	€ 517.050
Totaal CB, RB, IB en Organisatie	**€ 8.263.356**	**€ 8.969.031**
GMK		
Rekening Courant	€ -	€ 619.667
Crediteuren	€ 42.896	€ 41.549
Totaal GMK	**€ 42.896**	**€ 661.216**
Totaal Veiligheidsregio	**€ 8.306.252**	**€ 9.630.247**

Afrekening FLO gemeenten

Voor de FLO is de begroting 2018 opgesteld op basis van het principeakkoord 2017. Omdat niet alle afspraken uit het gemaakte akkoord waren uitgewerkt en bovendien uit de praktijk is gebleken dat medewerkers de uittrededatum door hebben geschoven, zijn de kosten voor 2018 aanzienlijk lager dan de in rekening gebrachte voorschotbedragen. De afrekening 2017 ad. € 27.000 is opgenomen onder Overige nog te betalen bedragen.

GMK Rekening Courant

De GMK heeft een rekening courant verhouding met de Nationale Politie. De betalingen van facturen, waaronder investeringen, lopen veelal via deze rekening courant, waardoor een aanzienlijk schuldpositie is ontstaan.

Overlopende passiva

a Verplichtingen die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen

	31-12-2017	31-12-2018
GMK		
Nog te betalen	€ 149.696	€ 164.295
Totaal Veiligheidsregio	**€ 149.696**	**€ 164.295**

Het bedrag nog te betalen heeft voornamelijk betrekking op de nog te ontvangen factuur van het IFV.

b Ontvangen overheidsvoorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel

1 Rijk

	31-12-2017	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	31-12-2018
CB, RB, IB en Organisatie					
Fieldlab IGV	€ -	€ 250.000	€ -	€ -	€ 250.000
Transitiekosten meldkamer	€ -	€ 500.000	€ -	€ -	€ 500.000
Kwartiermaker GMK	€ 427.170	€ -	€ 178.743	€ -	€ 248.427
Totaal Veiligheidsregio	**€ 427.170**	**€ 750.000**	**€ 178.743**	**€ -**	**€ 998.427**

Fieldlab IGV
Namens de 6 veiligheidsregio's in Zuid-Nederland is bij het ministerie van Justitie en Veiligheid een projectvoorstel ingediend op het terrein van informatie gestuurde veiligheid. Voor dit project is een voorschot ontvangen van € 250.000, de totaal beoogde bijdrage bedraagt € 525.000.

Transitiekosten meldkamer
In het uitwerkingskader van de meldkamer (2018) is afgesproken dat het beheer van de meldkamers wordt overgenomen door de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS). Als compensatie van mogelijke frictiekosten op het gebied van beheer en ondersteuning is een vergoedingen ontvangen van het Ministerie van het Ministerie van Veiligheid en Justitie ad. € 500.000.

Kwartiermaker GMK
De meldkamers Midden- en West-Brabant en Zeeland zullen per 2020 worden samengevoegd in Bergen op Zoom onder de LMS. Om dit traject te begeleiden is in 2015 een project gestart om de samenvoeging en verhuizing van beide meldkamers te begeleiden. Voor het project is een voorschot ontvangen van € 1.025.000 (2015: € 300.000, 2016: € 600.000, 2017: € 125.000) van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Van dit voorschot worden de projectkosten betaald. Het ontvangen voorschot is waarschijnlijk niet voldoende om alle projectkosten te kunnen betalen.

3 Overige Nederlandse overheidslichamen

	31-12-2017	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	31-12-2018
CB, RB, IB en Organisatie					
Bereikbaarheidskaarten cluster waalwijk	€ 46.273	€ -	€ -	€ 46.273	€ -
25kv spanningtester (HSL)	€ 777.111	€ 223.756	€ 300.613	€ -	€ 700.254
Resultaat FLO Breda	€ 202.642	€ -	€ -	€ 202.642	€ -
Totaal Veiligheidsregio	**€ 1.026.027**	**€ 223.756**	**€ 300.613**	**€ 248.915**	**€ 700.254**

Bereikbaarheidskaarten cluster Waalwijk
Het saldo van de bereikbaarheidskaarten cluster Waalwijk is vrijgevallen aan de gemeente Waalwijk, zoals besloten in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 1 februari 2018.

25 KV spanningstester (HSL)
Dit ontvangen voorschot wordt gebruikt voor de uitvoering van werkzaamheden, opleidingen en oefeningen in het kader van de 25 KV-spanningstester. In 2018 is naast de structurele kosten voor opleiden en oefenen, de reserve ingezet voor het updaten van planvorming en realistisch oefenen. Totale kosten circa € 80.000. Op basis van de te verwachte kosten de komende jaren is het voorschot toereikend.

Resultaat FLO Breda
Het saldo van het resultaat FLO Breda is vrijgevallen aan de gemeente Breda, zoals besloten in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 1 februari 2018.

c. Overige vooruitontvangen bedragen

	31-12-2017	31-12-2018
CB, RB, IB en Organisatie		
Vooruitontvangen bedragen	€ 18.816	€ -
Totaal Veiligheidsregio	**€ 18.816**	**€ -**

4.4 Overzicht van baten en lasten

	Begroting 2018 primair		Begroting 2018 definitief		Rekening 2018		Saldo (begroting -/- rekening)		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Totaal
1. Crisisbeheersing	€ 8.396.349	€ -2.984.263	€ 7.023.035	€ -1.953.297	€ 5.695.069	€ -1.690.797	€ 1.327.966	€ -262.500	€ 1.065.466
Algemene dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ 15.000	€ -	€ -	€ -	€ 15.000	€ -	€ 15.000
Overhead	€ 562.269	€ -	€ 430.770	€ -	€ 463.452	€ -79.026	€ -32.682	€ 79.026	€ 46.344
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**€ 8.958.618**	**€ -2.984.263**	**€ 7.468.805**	**€ -1.953.297**	**€ 6.158.521**	**€ -1.769.823**	**€ 1.310.284**	**€ -183.474**	**€ 1.126.810**
Mutaties reserves	€ 290.367	€ -440.866	€ 4.696	€ -247.001	€ 4.696	€ -173.632	€ -	€ -73.369	€ -73.369
Gerealiseerde resultaat	**€ 9.248.985**	**€ -3.425.130**	**€ 7.473.501**	**€ -2.200.298**	**€ 6.163.217**	**€ -1.943.455**	**€ 1.310.284**	**€ -256.843**	**€ 1.053.441**
2. Risicobeheersing	€ 5.612.813	€ -1.070.000	€ 5.587.730	€ -1.062.000	€ 5.401.584	€ -526.567	€ 186.146	€ -535.433	€ -349.287
Algemene dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overhead	€ 255.055	€ -	€ 711.329	€ -	€ 743.221	€ -	€ -31.892	€ -	€ -31.892
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**€ 5.867.868**	**€ -1.070.000**	**€ 6.299.059**	**€ -1.062.000**	**€ 6.144.805**	**€ -526.567**	**€ 154.254**	**€ -535.433**	**€ -381.179**
Mutaties reserves	€ -	€ -24.690	€ -	€ -180.764	€ -	€ -630.972	€ -	€ 450.208	€ 450.208
Gerealiseerde resultaat	**€ 5.867.868**	**€ -1.094.690**	**€ 6.299.059**	**€ -1.242.764**	**€ 6.144.805**	**€ -1.157.539**	**€ 154.254**	**€ -85.225**	**€ 69.030**
3. Incidentbestrijding	€ 47.421.027	€ -2.762.777	€ 48.344.805	€ -4.147.813	€ 46.371.694	€ -3.917.120	€ 1.973.111	€ -230.693	€ 1.742.418
Algemene dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overhead	€ 5.772.845	€ -1.027.723	€ 3.827.976	€ -	€ 3.821.436	€ -21.772	€ 6.540	€ 21.772	€ 28.312
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**€ 53.193.872**	**€ -3.790.500**	**€ 52.172.781**	**€ -4.147.813**	**€ 50.193.130**	**€ -3.938.893**	**€ 1.979.651**	**€ -208.920**	**€ 1.770.731**
Mutaties reserves	€ 7.425.383	€ -7.145.901	€ 6.978.614	€ -6.727.814	€ 6.978.614	€ -5.559.870	€ -	€ -1.167.944	€ -1.167.944
Gerealiseerde resultaat	**€ 60.619.255**	**€ -10.936.401**	**€ 59.151.395**	**€ -10.875.627**	**€ 57.171.744**	**€ -9.498.763**	**€ 1.979.651**	**€ -1.376.864**	**€ 602.787**
4. Geneeskundige zorg	€ 2.740.899	€ -	€ 2.533.465	€ -	€ 1.897.304	€ -	€ 636.161	€ -	€ 636.161
Algemene dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overhead		€ -	€ 215.067	€ -	€ 375.354	€ -	€ -160.287	€ -	€ -160.287
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**€ 2.740.899**	**€ -**	**€ 2.748.532**	**€ -**	**€ 2.272.658**	**€ -**	**€ 475.874**	**€ -**	**€ 475.874**
Mutaties reserves	€ -	€ -	€ -	€ -245.000	€ -	€ -110.578	€ -	€ -134.422	€ -134.422
Gerealiseerde resultaat	**€ 2.740.899**	**€ -**	**€ 2.748.532**	**€ -245.000**	**€ 2.272.658**	**€ -110.578**	**€ 475.874**	**€ -134.422**	**€ 341.452**
5. Organisatie	€ 1.831.310	€ -71.173.745	€ 2.197.472	€ -71.336.955	€ 2.299.499	€ -71.361.748	€ -102.027	€ 24.793	€ -77.233
Algemene dekkingsmiddelen	€ 790.000	€ -790.500	€ 715.000	€ -715.000	€ 713.379	€ -713.379	€ 1.621	€ -1.621	€ 0
Overhead	€ 8.026.700	€ -30.000	€ 8.640.627	€ -5.000	€ 8.807.298	€ -54.608	€ -166.671	€ 49.608	€ -117.063
Vennootschapsbelasting	€ 50.000	€ -	€ -	€ -	€ 570	€ -	€ -570	€ -	€ -570
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**€ 10.698.010**	**€ -71.994.245**	**€ 11.553.099**	**€ -72.056.955**	**€ 11.820.746**	**€ -72.129.736**	**€ -267.647**	**€ 72.781**	**€ -194.866**
Mutaties reserves	€ 418.251	€ -2.142.802	€ 714.566	€ -1.319.508	€ 714.566	€ -1.172.026	€ -	€ -147.482	€ -147.482
Gerealiseerde resultaat	**€ 11.116.261**	**€ -74.137.047**	**€ 12.267.665**	**€ -73.376.463**	**€ 12.535.312**	**€ -73.301.762**	**€ -267.647**	**€ -74.701**	**€ -342.348**
Eindtotaal	€ 66.002.397	€ -77.990.785	€ 65.686.507	€ -78.500.065	€ 61.665.150	€ -77.496.233	€ 4.021.357	€ -1.003.832	€ 3.017.525
Algemene dekkingsmiddelen	€ 790.000	€ -790.500	€ 730.000	€ -715.000	€ 713.379	€ -713.379	€ 16.621	€ -1.621	€ 15.000
Overhead	€ 14.616.869	€ -1.057.723	€ 13.825.769	€ -5.000	€ 14.210.761	€ -155.406	€ -384.992	€ 150.406	€ -234.586
Vennootschapsbelasting	€ 50.000	€ -	€ -	€ -	€ 570	€ -	€ -570	€ -	€ -570
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**€ 81.459.266**	**€ -79.839.008**	**€ 80.242.276**	**€ -79.220.065**	**€ 76.589.860**	**€ -78.365.018**	**€ 3.652.416**	**€ -855.047**	**€ 2.797.369**
Mutaties reserves	€ 8.134.001	€ -9.754.259	€ 7.697.876	€ -8.720.087	€ 7.697.876	€ -7.647.078	€ -	€ -1.073.009	€ -1.073.009
Gerealiseerde resultaat	**€ 89.593.267**	**€ -89.593.267**	**€ 87.940.152**	**€ -87.940.152**	**€ 84.287.736**	**€ -86.012.096**	**€ 3.652.416**	**€ -1.928.056**	**€ 1.724.360**

De toelichtingen van de afwijkingen staan op themaniveau toegelicht in het jaarverslag paragraaf 2.1 t/m 2.6

4.5 Overzicht van de aanwending van het bedrag onvoorzien

Dit voorgeschreven overzicht ex. Artikel 28, lid b, BBV is niet opgenomen omdat binnen de begroting 2018 van Veiligheidsregio MWB geen bedrag voor onvoorzien bestond. Van eventuele aanwending is daarom ook geen sprake.

4.6 Incidentele baten en lasten

Volgens artikel 28, lid c van het BBV dient een specificatie te worden opgenomen van de incidentele baten en lasten. Het overzicht geeft inzicht in het structurele evenwicht van de jaarrekening. In de onderstaande tabel zijn de belangrijkste incidentele baten en lasten van 2018 opgenomen.

Thema's	Lasten	Baten	Storting reserves	Onttrekking reserves
1. Crisisbeheersing				
Onttrekking reserve professionaliseren crisiscom				€ 45.137
Professionaliseren crisicommunicatie	€ 45.137			
Storting voorziening	€ 203.520			
Detacheringsinkomsten caco's		€ 58.494		
Overige incidentele lasten en baten		€ 22.182		
2. Risicobeheersing				
Project taskforce BRZO	€ 39.072			
Onttrekking reserve BDuR				€ 61.147
Reserve OMS vergoeding				€ 547.500
IOV Subsidies		€ 188.805		
Inhuur ondersteuning ABM	€ 121.000			
Inhuur ondersteuning RB A BRZO	€ 84.462			
Project Easy	€ 56.360			
3. Incidentbestrijding				
Transitiekosten bedrijfsschool	€ 97.178			
Onttrekking reserve transitie bedrijfsschool				€ 97.178
Onttrekking reserve Nationale reddingsvloot				€ 27.000
Onderzoekskosten hoogwerkers	€ 66.522			
Opleiding en salaris manschappen ivm vervroegde vervanging	€ 194.732			
Overige incidentele lasten en baten		€ 56.264		

Thema's	Lasten	Baten	Storting reserves	Onttrekking reserves
4. Geneeskundige zorg				
Uitvoeren Wet Publieke Gezondheidszorg	€ 49.866			
Project Taskforce Veiligheid en Zorg	€ 60.712			
Onttrekking reserve BDuR				€ 110.578
5. Organisatie				
Evaluatie GRIP 3 en 4, documentaire Duivels dilemma	€ 165.175			
Virtueel trainen en oefenen	€ 88.080			
Onttrekking reserve informatisering				€ 129.510
Advieskosten/inhuur informatisering	€ 129.510			
Onttrekking reserve BDuR				€ 66.225
Risicocommunicatie en voorlichting met social media	€ 66.225			
Overige incidentele lasten en baten	€ 42.028	€ 41.196		
Totaal	**€ 1.509.579**	**€ 366.941**	**€ -**	**€ 1.084.275**

4.7 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Door het Ministerie van BZK wordt uitgegaan dat de mutaties in de reserves incidenteel van aard zijn, tenzij er sprake is van een uitzondering. Deze visie is ook terug te zien in de toevoegingen en onttrekkingen van de reserves van Veiligheidsregio MWB. De reserves (en voorzieningen) worden jaarlijks geactualiseerd. Hierbij worden zowel de hoogte als het bestedingspatroon van de reserves geactualiseerd.

Door de presentatie van de structurele mutaties van de reserves wordt het inzichtelijker om vast te stellen of er sprake is van een structureel evenwicht. De reserves, met name de reserve kapitaallasten zijn in omvang voornamelijk structureel van aard. Slechts een beperkt gedeelte van de reserves hebben een incidentele invloed op het exploitatie van de Veiligheidsregio.

Thema's	Mutaties reserves begrotingsjaar na wijziging			
	Baten (onttrekking reserve)	Waarvan structureel	Lasten (toevoeging reserve)	Waarvan structureel
1. Crisisbeheersing	€ 173.632	€ 128.495	€ 4.696	€ 4.696
2. Risicobeheersing	€ 630.972	€ 22.325	€ -	€ -
3. Incidentbestrijding	€ 5.559.870	€ 5.435.692	€ 6.978.614	€ 6.978.614
4. Geneeskundige zorg	€ 110.578	€ -	€ -	€ -
5. Organisatie	€ 1.172.026	€ 976.291	€ 714.566	€ 714.566
Totaal	**€ 7.647.078**	**€ 6.562.803**	**€ 7.697.876**	**€ 7.697.876**

4.8 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Met ingang van 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. Deze wet stelt grenzen aan de maximale bezoldiging voor topfunctionarissen en geeft beperkingen op het gebied van de onderdelen van het beloningspakket. Door de inwerkingtreding van deze Wet zijn bepaalde beloningen niet langer toegestaan. De algemene bezoldigingsnorm voor Veiligheidsregio MWB voor 2018 bedraagt € 189.000. Voor de WNT geldt een publicatieplicht in de jaarrekening en tevens via de internetsite van de veiligheidsregio. Het inkomen van werknemers die geen topfunctionaris zijn maar wel een bezoldiging ontvangen die boven het algemene maximum uitkomt, moet ook gepubliceerd worden.

De WNT geldt voor topfunctionarissen. Dit betekent in de praktijk de bestuurder(s) en, onder bepaalde voorwaarden, de hoogste leidinggevende(n) van een organisatie. Ook functionarissen die werkzaamheden verrichten binnen een publieke of semipublieke organisatie, anders dan in dienstbetrekking, dienen onder voorwaarden te worden gepubliceerd. Binnen Veiligheidsregio MWB valt, gezien het criteria van de dagelijkse leiding over de gehele veiligheidsregio, alleen de algemeen directeur onder de meldingsplicht WNT.

Publicatie topfunctionarissen zonder bezoldiging

Naam	Functie	Aanvang en einde functievervulling
Th. L. N. Weterings	Voorzitter AB/DB	01-01-2018 - 31-12-2018
P.F.G. Depla	Plv. Voorzitter AB/DB	01-01-2018 - 31-12-2018
S.W.Th. Huisman	Lid AB/DB	01-01-2018 - 26-01-2018
J.F.M. Janssen	Lid AB/DB	01-01-2018 - 31-12-2018
J.P.M. Klijs	Lid AB/DB	01-01-2018 - 31-12-2018
J.M.L. Niederer	Lid AB/DB	01-01-2018 - 31-12-2018
L.C. Poppe-de Looff	Lid AB/DB	01-01-2018 - 31-12-2018
J. van Aart	Lid AB	01-01-2018 - 31-12-2018
J.J.C. Adriaansen	Lid AB	01-01-2018 - 31-12-2018
R.P. van den Belt	Lid AB	01-01-2018 - 31-12-2018
A.J.W. Boelhouwer	Lid AB	01-01-2018 - 31-12-2018
Y.C.M.G. de Boer	Lid AB	01-01-2018 - 31-12-2018
M. Buijs	Lid AB	19-12-2018 - 31-12-2018
M.A. Fränzel	Lid AB	26-01-2018 - 19-12-2018
W. van Hees	Lid AB	01-01-2018 - 12-11-2018
M.H.M.R. de Hoon	Lid AB	01-01-2018 - 31-12-2018
A.M.P. Kleijngeld	Lid AB	01-01-2018 - 31-12-2018
G.L.C.M. de Kok	Lid AB	01-01-2018 - 31-12-2018
J.J. Luteijn	Lid AB	19-11-2018 - 31-12-2018
M. van der Meer Mohr	Lid AB	01-01-2018 - 31-12-2018
J.W.M.S. Minses	Lid AB	01-01-2018 - 31-12-2018
A.M.T. Naterop	Lid AB	01-01-2018 - 31-12-2018
A. Noordergraaf	Lid AB	01-01-2018 - 31-12-2018
R.F.I. Palmen	Lid AB	01-01-2018 - 31-12-2018
F.A. Petter	Lid AB	01-01-2018 - 31-12-2018
M.W.A.M. van Stappershoef	Lid AB	01-01-2018 - 31-12-2018
M. Starmans-Gelijns	Lid AB	01-01-2018 - 31-12-2018
J. Vonk-Vedder	Lid AB	01-01-2018 - 31-12-2018
M.W.M. de Vries	Lid AB	01-01-2018 - 31-12-2018

Publicatie bezoldiging leidinggevende topfunctionaris met dienstbetrekking

Functiegegevens		Algemeen directeur
Naam		M.T.C. van Lieshout
Aanvang en einde functievervulling		01-01-2018 - 31-12-2018
Omvang dienstverband in fte		1,00
Dienstbetrekking?		ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	138.881
Beloningen betaalbaar op termijn	€	18.555
Subtotaal	€	157.436
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	189.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag		n.v.t.
Totale bezoldiging	**€**	**157.436**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		n.v.t.
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017		15-05-2017 - 31-12-2017
Deeltijdfactor 2017 in fte		1,00
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	85.435
Beloningen betaalbaar op termijn	€	10.888
Totale bezoldiging 2017	**€**	**96.323**

Er zijn binnen Veiligheidsregio MWB in 2018 geen overige functionarissen geweest, met of zonder aanstelling, die op basis van de gestelde WNT-norm dienen te worden opgenomen in de jaarrekening of gepubliceerd.

4.9 Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Veiligheidsregio MWB heeft tevens enkele (mogelijke) verplichtingen die materieel van omvang zijn (> € 300.000), maar die niet in de balans zijn opgenomen. De belangrijkste verplichtingen staan in onderstaand tabel.

Omschrijving	Looptijd contract		Bedrag (per jaar)	Opmerking
ICT/automatisering/multifunctionals	30-6-2019	€	1.751.765	verplichting
Persoonlijke Beschermingsmiddelen	onbepaalde tijd	€	1.314.164	verplichting
Energie (gas/stroom)	31-12-2019	€	620.616	verplichting
Brandstof	1-4-2020	€	556.608	verplichting
Schoonmaak/sanitairartikelen	31-8-2021	€	496.645	verplichting
Blusboot	31-10-2039	€	319.062	verplichting
		€	**5.058.860**	

4.10 Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SISA)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2019				
JenV	**A2**	**Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)** **Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3** **Veiligheidsregio's**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicatornummer: A2 / 01* € 10.062.920	

4.11 Verantwoording IOV gelden

De veiligheidsregio neemt deel aan het programma Impuls Omgevingsveiligheid (IOV), samen met enkele andere Veiligheidsregio's. Het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat heeft middelen ter beschikking gesteld, vanuit het Provinciefonds, voor activiteiten die bijdragen aan het lokaal omgevingsveiligheidsbeleid. De activiteiten bestaan uit een drietal onderdelen, te weten;

- ondersteuning bij vergunningsverlening, toezicht en handhaving;
- ondersteuning bij het nemen van besluiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkelingen;
- versterken samenwerking veiligheidsregio's.

Subsidieverstrekkingen Impuls Omgevingsveiligheid (IOV)	
In 2018 aangevraagde subsidies	**Toegekend aan VR Brabant Zuid-Oost door Provincie Zuid Holland**
Omschrijving	IOV deelprogramma 4
Bedrag	€ 183.578
Begroting	€ 202.000
Beschikking	€ 202.145
Financiële administratie	€ 151.609
Verschillen	Het restant van de subsidie wordt in 2019 ontvangen. De controle-verklaring en gewaarmerkte verantwoording voor deze subsidie is uitgevoerd en afgegeven.

4.12 Financieel overzicht op taakvelden

	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 definitief	Rekening 2018	Saldo (begroting -/- rekening)
Lasten				
Programma 1. Veiligheid				
• 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	€ 65.221.539	€ 63.813.118	€ 59.791.809	€ 4.021.309
• 8.3 Wonen en Bouwen	€ 2.028.102	€ 1.873.389	€ 1.873.340	€ 49
Algemene dekkingsmiddelen				
• 0.5 Treasury	€ 790.000	€ 730.000	€ 713.379	€ 16.621
Overhead				
• 0.4 Overhead	€ 13.369.625	€ 13.825.769	€ 14.210.761	€ -384.992
Vennootschapsbelasting				
• 0.9 Vennootschapsbelasting	€ 50.000	€ -	€ 570	€ -570
Gerealiseerde totaal saldo van lasten	**€ 81.459.266**	**€ 80.242.276**	**€ 76.589.860**	**€ 3.652.416**
Baten				
Programma 1. Veiligheid				
• 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	€ -78.986.532	€ -78.500.065	€ -77.496.233	€ -1.003.832
Algemene dekkingsmiddelen				
• 0.5 Treasury	€ -790.500	€ -715.000	€ -713.379	€ -1.621
Overhead				
• 0.4 Overhead	€ -61.976	€ -5.000	€ -155.406	€ 150.406
Gerealiseerde totaal saldo van baten	**€ -79.839.008**	**€ -79.220.065**	**€ -78.365.019**	**€ -855.046**
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**€ 1.620.258**	**€ 1.022.211**	**€ -1.775.159**	**€ 2.797.370**
• 0.10 Mutaties reserves				
Onttrekking aan reserves	€ -9.754.259	€ -8.720.087	€ -7.647.078	€ -1.073.009
Toevoeging aan reserves	€ 8.134.001	€ 7.697.876	€ 7.697.876	€ -
Totaal mutaties reserves	**€ -1.620.258**	**€ -1.022.211**	**€ 50.798**	**€ -1.073.009**
Gerealiseerde resultaat	**€ -**	**€ -**	**€ -1.724.361**	**€ 1.724.361**

De lasten voor het taakveld 8.3 Wonen en Bouwen zijn tot stand gekomen op basis van een analyse van de bestede uren van de sector risicobeheersing. Het percentage dat wordt gehanteerd voor de toerekening bedraagt 40%.

5 Overige gegevens

5.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan welke nader dienen te worden toegelicht in de jaarrekening.

5.2 Controle verklaring

Deloitte.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant te Tilburg gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincie en gemeenten (BBV).

- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het controleprotocol 2018 dat door het algemeen bestuur is vastgesteld op 30 januari 2019, stuknummer AB2019.01.30/5.2.

De jaarrekening bestaat uit:

- De balans per 31 december 2018.

- Het overzicht van baten en lasten over 2018.

Deloitte.

- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

- De SISA bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

- De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol 2018 dat is vastgesteld door het algmeen bestuur op 30januari 2019 en het Controleprotocol WNT 2018. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel

bepaald op € 841.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.
Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2018.
Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de materialiteit rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet en geen materiële afwijkingen bevat.

- Alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Deloitte.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de voor de gemeenschappelijke regeling van toepassing zijnde vereisten in de Gemeentewet en aan de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het controleprotocol 2018.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het dagelijks bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het dagelijks bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol 2018 dat is vastgesteld op 30 januari 2019 en het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico’s dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico’s bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het

Deloitte.

verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de controle-verklaring vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstndigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.

- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 8 april 2019

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. J.J. Zuidema RA

6 Bijlagen

6.1 Lijst van veelgebruikte afkortingen

Afkorting	Betekenis	Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen Bestuur	IV	Informatievoorziening
ACGZ	Algemeen Commandant Geneeskundige Zorg	GZ	Gezondheidszorg
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming	JenV	Justitie en Veiligheid
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten	KBO	Katholieke Bond van Ouderen
BCF	BTW compensatiefonds	LEC	Landelijk Expertisecentrum
BDuR	Besluit Doeluitkering Rampenbestrijding	LCMS	Landelijk Crisis Management Systeem
BHV	Bedrijfs Hulpverlening	LMS	Landelijke Meldkamer Samenwerking
BoZ	Bergen op Zoom	MDP	Multidiciplinaire Planvorming
BPM	Belasting van Personenauto's en Motorrijwielen	MJOP	Meerjaren Onderhoudsplan
BRZO	Besluit Risico´s Zware Ongevallen	MOTO	Multidiciplinair Opleiden Trainen en Oefenen
BRW	Brandweer	MWB	Midden- en West-Brabant
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde	NCW	Netcentrisch Werken
BURAP	Bestuursrapportage	NRK	Nederlandse Rode Kruis
BZK	Buitenlandse zaken	OMS	Openbaar Meldsysteem
CaCo	Calamiteiten Coördinator	OMWB	Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
CB	Crisisbeheersing	OTO	Opleiden, Trainen en Oefenen
CISO	Chief Information Security Officer	OvD-G	Officier van Dienst Geneeskundig
DB	Dagelijks Bestuur	P&C	Planning en Control
DPIA	Data Protection Impact Assesment	P&O	Personeel & Organisatie
ELO	Electronische LeerOmgeving	PPMO	Periodiek Preventief Medisch Onderzoek
FG	Functionaris Gegevensbescherming	Politie ZWB	Politie Zeeland West-Brabant
FIDO	Financiering Decentrale Overheden	PPS	Publiek-Private Samenwerking
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag	RAV	Regionale Ambulance Voorziening
FTE	Full Time Equivalent	RB	Risicobeheersing
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst	RCP	Regionaal Crisisplan
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen	ROT	Regionaal Operationeel Team
GMK	Gemeenschappelijke Meldkamer	SBM	Stichting Bedrijfsbrandweerzorg Moerdijk
GMZ	Gemeenschappelijke Meldkamer Zeeland	SISA	Single Information, Single Audit
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure	SMT	Sociaal Medisch Team
GROS	Grensoverschrijdende Samenwerking	SPI	Strategisch Personeels Inzicht
HIN	Hoofd Informatie (crisisfunctionaris)	TAS	Tankautospuit
HON	Hoofd Ondersteuning (crisisfunctionaris)	TFL	Techniek, Facilitair en Logistiek
HRM	Human Resource Management	VBS	Veiligheidsbeheersysteem
IB	Incidentbestrijding	VIK	Veiligheid Informatie Knooppunt
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie	VMS	Vakbekwaamheids Managementsysteem
IFV	Instituut Fysieke Veiligheid	VRZ	Veiligheidsregio Zeeland
IGV	Informatie Gestuurde Veiligheid	WBP	Wet Bescherming Persoonsgegevens
IGW	Informatie Gestuurd Werken	WNRA	Wet Normalisering Rechtspersoon Ambtenaren
IOV	Impuls Omgevingsveiligheid	WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke- en semipublieke sector

6.2 Intekentaken FLO

Het betreft de FLO rechten van medewerkers van Veiligheidsregio MWB die nog voor rekening komen van de gemeenten waar de medewerkers voorheen werkzaam waren. In onderstaand overzicht is de begroting en realisatie opgenomen van de FLO in 2018. De huidige intekentaken hebben betrekking op de, met 4 gemeenten, gemaakte afspraken bij de regionalisering van de brandweer.

	Begroting 2018	Realisatie 2018	Saldo
Regionalisering brandweer			
- Breda	€ 579.565	€ 476.421	€ 103.144
- Bergen op Zoom	€ 231.261	€ 155.561	€ 75.700
- Roosendaal	€ 271.480	€ 182.615	€ 88.866
- Tilburg	€ 605.073	€ 434.144	€ 170.929
Totaal FLO intekentaak	**€ 1.687.379**	**€ 1.248.740**	**€ 438.639**

Indien er een positief verschil is ten aanzien van de FLO intekentaak dan dient het bedrag te worden terugbetaald aan de betreffende gemeente. Indien er sprake is van een negatief verschil dan dient het bedrag nog in rekening te worden gebracht door Veiligheidsregio MWB bij de betreffende gemeente. Op 25 maart 2017 is het Principeakkoord reparatie FLO-overgangsrecht 2017 gesloten. Ten tijde van het opstellen van de begroting 2018 waren niet alle uitwerkingen van het akkoord bekend. Medewerkers hebben het recht om de uittrededatum met maximaal 3 jaar uit te stellen en langer voltijds door te werken. In praktijk blijkt dat medewerkers hier gebruik van maken. Dit verklaard bovenstaande afwijkingen per gemeente.

Intekentaak kazernes
In 2013 is een besluit genomen over de overdracht van een 9-tal kazernes van een zevental gemeenten aan Veiligheidsregio MWB per 31 december 2013. Met deze overdracht zijn er tevens afspraken gemaakt over de verrekening van de eigenaarskosten zoals belastingen, verzekeringen en kapitaallasten. Deze kosten worden één op één verrekend met de betreffende gemeente.

	Begroting 2018	Realisatie 2018	Saldo
Gemeente			
- Aalburg	€ 42.234	€ 41.027	€ 1.207
- Alphen Chaam	€ 1.829	€ 1.479	€ 350
- Bergen op Zoom	€ 403.781	€ 393.363	€ 10.418
- Breda	€ 93.485	€ 116.615	€ -23.130
- Gilze Rijen	€ 32.580	€ 30.896	€ 1.684
- Loon op Zand	€ 42.316	€ 39.407	€ 2.909
- Moerdijk	€ 86.365	€ 86.365	€ -
- Waalwijk	€ 48.574	€ 48.530	€ 44
Totaal intekentaak kazernes	**€ 751.164**	**€ 757.682**	**€ -6.518**

VEILIGHEIDSREGIO
MIDDEN- EN WEST-BRABANT

Postbus 3208, 5003 DE Tilburg

Bezoekadres
Doornboslaan 225-227, Breda
Telefoon 088 22 50 000

info@vrmwb.nl | www.vrmwb.nl